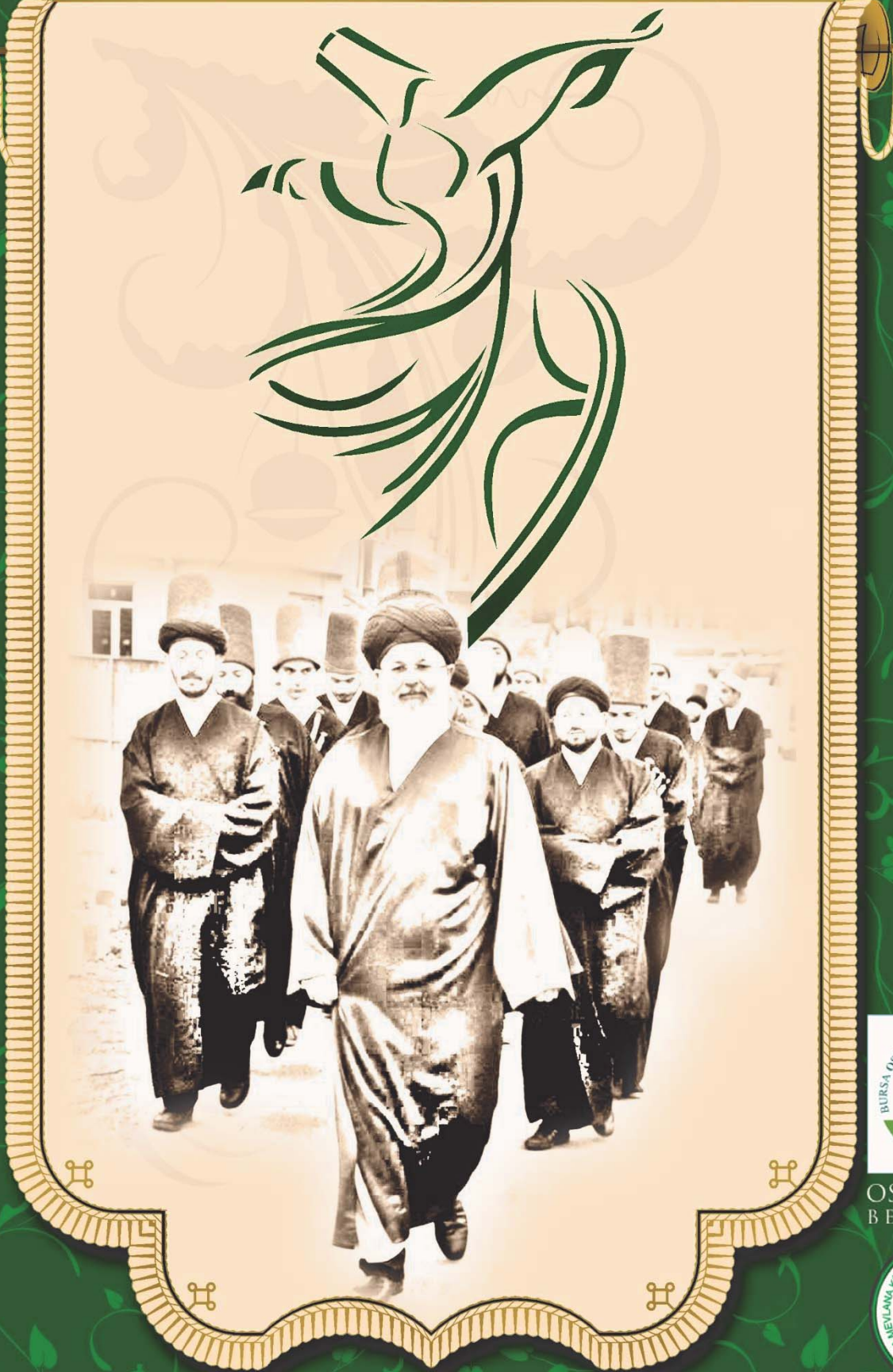

İRSAD DERGİSİ

Şeb-i Arus

2014

OSMANGAZI
BELEDİYESİ

İRŞAD DERGİSİ

ŞEB-İ ARUS ÖZEL SAYISI

2014

یا حضرت مولانا

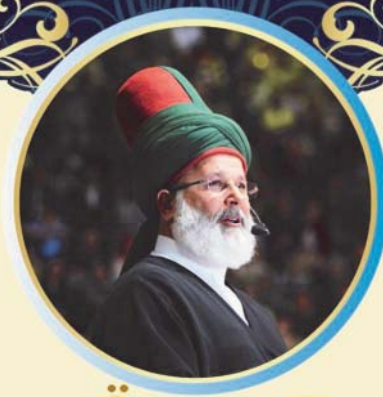
İÇİNDEKİLER

EDİTÖRLER
GÜLENAY ZİYA
ÖMER NAZİF

GRAFİK TASARIM
MUSAVVİBE
NURDENİZ

www.mevlana.org.tr
www.tasavvufvakfi.org.tr
irsadder@gmail.com
karabasi@gmail.com

- MUSTAFA ÖZBAĞ EFENDİ'DEN GÜL DESTESİ "Dihye IŞIK" sy.2.3.4.5
MEVLANA'NIN KÜNYESİ sy.6
SİLSİLE-İ MEVLEVİYYE sy.7
NEY SOHBETİ sy.8
ŞEB-İ ARUS "Kelebek" sy.9.10.
DERGÂHTA ZAMAN" Hamuş" sy.11,12
DERVİŞ ÇEYİZİ sy.13
MEVLEVİ KIYAFETLERİ sy.14.15.16
SOHBET-İ PİRAN "Esmâ YOLCU" sy.17,18
FATİHA TEFSİRİ sy.19
SURELERİN İSİM ANLAMLARI sy.20
MEVLEVİ KÜLTÜRÜNDE KULLANILAN BAZI TERİMLER sy.21.22.
NEVBE-İ MEVLEVİYYE sy.23.24.25
TASAVVUF VE MUSİKİ sy.26,27
HANIMLAR ÂLEMİNİN YILDIZLARI "Meftun AY" sy.28,29
İŞİD "Ayşe ARICAN" sy.30.31
BÜLBÜL'ÜN HİKÂYESİ "Gülbahar AY" sy.32.33
DİN DUYGUDUR 1Fatma Meryem AK" sy.34
MESNEVİ'DEN ÇOCUK EĞİTİMİNE "Hilal ARZU" sy.35
AİLE VE ÇOCUK EĞİTİMİ "Bengisu UMMAN" sy.36
BİTKİLERDEKİ ŞİFA "Sare Şüheda BAŞAK" sy.37
OSMANLI TAKVİMİNDE AŞURE "Hafsa KEVSER" sy 38
TEKKE TANITIM sy.39
O YERİN HİKÂYESİ "Ahmer KAN" sy.40.41
GÜNLÜK VİRD sy.42

MUSTAFA ÖZBAĞ EFENDİ'DEN GÜL DESTESİ

Dıhye IŞIK

“Ölümümüzden sonra mezarımızı yerde aramayınız, bizim mezarımız ariflerin gönlündedir.” deyip gönlüne Hz. Mevlana Celaleddin-i Rumi Hazretleri'nin sevgisini koyan ve o sevgiyle buraya koşturan, arif olma tadını yaşayan tüm Mevlana dostları, hepimiz hoş geldiniz.

Selamün Aleyküm,

740 yıl sonra taptaze bahar çiçekleri gibi açmış olan Hz. Mevlana Celaleddin-i Rumi Hazretleri'nin kerametiyle, lütfuyla, ikramıyla, keremiyle, Allah'ın izniyle arif olma haliyle hâllenen dostlar, geceniz mübarek olsun inşallah.

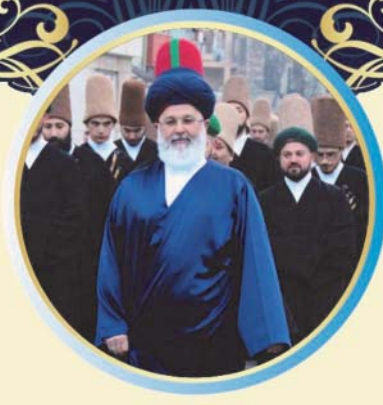
Hz. Mevlana ne güzel demiş: “Kardeş mezarıma defsiz gelme; çünkü Allah meclisinde gamlı durmak yaşmaz. Hak Teala beni aşk şarabından yaratmıştır, ölseme çürüsem bile benim yine o aşkımdır.” diyen Hz. Mevlana Celaleddin-i Rumi Hazretleri kerameti ile bizi topladı. Defimiz de var elhamdülillah. Düğünümüz mübarek olsun şimdiden.

O canlar canı, o velilerin sultanı, o kendi tabiriyle Kuran'ın kulu, Muhammedi Mustafa'nın yolunun tozu, bunun dışında kim bir şey söylese, söyleyenden de o sözden de uzak olan, o bu toprakları sevgisiyle, aşkıyla, muhabbetiyle, Muhammed sevdasıyla, Allah aşkıyla kuşatan ve bu topraklara Allah ve Resulullah aşkını diken o mübarek zatın 740. düğün gecesinden dolayı toplandık.

Dostlar, biz bu sene Hz. Mevlana'nın vuslat gecesiyile alakalı bir tema hazırladık. Malumunuz, her vuslat gecesinde bir tema ile önünüze çıkmaya çalışıyoruz. Bu seneki tecelliyat kardeşlik. Ben size Hz. Mevlana Celaleddin-i Rumi Hazretleri'nin yaşadığı coğrafyada yaşadığı ortamı az bir şey tarif edeyim, siz o tarif ettiğim ortamı bu güne taşıyın.

Moğol istilası olmuş; köyler yağmalanmakta, şehirler yakılmakta. Baba Resul, Baba İshak isyanları kabarmış. Anadolu'da herkes birbirini katletmekte. Ölen niçin öldüğünü bilmiyor, öldüren neden öldürdüğünü bilmiyor. Karanlık öylesine basmış ki Anadolu topraklarını haklıyı haksızdan ayırmak, haksızı haklıdan ayırmak mümkün değil. İşte öyle bir karanlık ortamda coğrafya hallaç pamuğu gibi atılmış. Zalimler zalimliklerini sergilemede, her gün Müslümanların kanı akmada. Bir tarafta meşrep kavgaları, bir tarafta mezhep kavgaları, bir tarafta tarikatçılık, şeyhçilik, mezhepçilik, cemaatçilik; bir tarafta sünni-şii kavgası, şianın içinde bir o kadar daha fraksiyon, hepsi de birbirleriyle küs, hepsi de birbirleriyle kavgalı, hepsi de birbirleriyle düşman. Oysa Allah, “İnananlar kardeştir.” deyip kardeş etmişti. İşte Hz. Mevlana bundan 800 yıl önce böyle bir ortamda Anadolu'ya geldi, böyle bir ortamda Anadolu'ya geldiğinde insanlara sevgi çerağını yaktı. İnsanlara kardeşlik çerağını yaktı, insanlara bambaşka bir yol çizdi. Anadolu'nun sevgiyle buluşmasına sebep olan o üç büyük pirden ilki olan Hz. Mevlana, bu yolun açıcısı oldu. İkincisi Hünkar Hacıbektaş-ı Veli, üçüncüsü Yunus Emre; bizim Yunus. Hz. Mevlana, eserlerini Farişi'ce vererek biraz mürekkep yalamış, kendisini bilgi putuna bağlamış olan insanlara bilgi putundan kurtulup hikmete ram olmalarını, bilgileriyle kibirlenmeden Allah'a dost olma yollarını anlatıyordu. Hacı Bektaşî veli Hazretleri kendisini sufi zanneden, bir yerde zanneden insanlara şeriat, tarikat, hakikat, dört kapı kırk makam diyerek onlara nasıl yaşamaları gerektiğini anlatmak için eserlerini Arapça verdi. O koca Yunus, o iki büyük hünkârın himmetini almış, o iki büyük aşk padişahının sohbetine katılmış Yunus, insanların içerisine katılmış Yunus, Türkçe deyişlerle insanlara Allah'ı sevmeyi, insanlara Resullah (sav) Hazretlerine bağlanmayı öğretiyordu ve muhabbeti aşıyordu. “Ben gelmedim davi için, benim işim sevgi için.” deyip niçin yaşadığını gösteriyordu. Hz. Mevlana ile beraber bu üçü Anadolu'da sevgi tohumları ekip sevgi ağaçları, sevgi bahçeleri, aşk pınarları dolsun diye aşk yolu açıyorlardı.

Kıymetli dostlar, 740 yıl sonra dünya yeni Mevlevileri beklemekte, yeni Mevlanalar beklemekte. Yeniden insanların birbirleriyle kardeş olduğu, yeniden insanların birbirleriyle barıştığı mezhebin, meşrebin, şeyhin, cemaatin, oculuğun buculuğun öne çıkmayıp Allah için sevmeye, Resulullah için muhabbet besleme, o insandır

deyip insana değer verme duygularının yeniden yaşanması gereken o noktayı bekliyor.

Kıymetli dostlar, o büyük zat Üstad Bediüzzaman Saidi Nursi Hazretleri'nin de dediği gibi "Bir kimsenin 'Benim yolum güzeldir.' demesi hakkıdır; ama 'Sadece benim yolum haklıdır.' demesi yanlıştır." deyip Hz. Mevlana Celaleddin-i Rumi Hazretleri'nin 740 yıl önce koyduğu kaideyi bugünkü dille aktaran Bediüzzaman Saidi Nursi Hazretleri'nin dediği gibi benim yolum güzel ama sadece benim yolum haklıdır demek kimsenin hakkı değildir noktasında buluşmak, o kardeşliği yaşamak, kardeşliği doya doya içimize sindire sindire, yüreğimizi kanata kanata sevmek, yüreğimizi bütün insanlara ve bütün dünyaya açmak ve bütün dünyayı o sevgiyle, o muhabbetle yeniden yoğurmak ve insanlar o sevgiden kaçarken inadına nedensiz, niçinsiz, kimliksiz bir şekilde yeniden öğretmemizi bekliyor.

Kıymetli dostlar her Mevlana etkinliğinde Hz. Mevlana'nın bir deyişi vardır: "Sevgide güneş gibi ol!" Bu sözler söylenir geçer, bu sözleri benim gibi konuşmacılar çıkar, sevgide güneş gibi ol, der. Ben size aynı sözleri söyleyeceğim; ama gelin, lütfen bu sözleri kelime kelime tefekkür edelim. Güneş gibi olmak... Hiç düşündünüz mü güneş ayırsaydı: "Armuta ışığımı ve ısımı veririm, elmaya vermem; şu insanları ısıtmam, bu insanları ısıtıyorum, şu insanları aydınlatırım, bu insanları aydınlatmam..." Güneş gibi olmak...

Bir gün Harun Reşit hutbeye çıkar, hutbeye çıktığında başlangıç olarak Allah'a hamd edecek. Elhamdülillahi Rabbil alemin, der başlar; kardeşi elini kaldırır: "Dur!" der. "Elhamdülillahi Rabbil alemin değil, elhamdülillahi Rabbil müminin." Harun Reşit bakar, tekrar hutbeye baştan başlar: "elhamdülillahi Rabbil alemin." der, yine kardeşi itiraz eder, "Dur! Elhamdülillahi Rabbil müminin." der. Üçüncüde yine "Elhamdülillahi Rabbil alemin." dediğinde kardeşi "Hayır, Elhamdülillahi Rabbil müminin." der. Harun Reşit dayanamaz, "Kardeşim, nedir derdin?" Kardeşi der ki "Madem Allah alemlerin Rabbi, sen bu kıtlık zamanında niçin müminlere bir teneke buğday, gayri Müslimlere yarım teneke buğday dağıttın?" der. İşte o öylesine bir kimsedir ve elhamdülillahi Rabbil alemin sözünü insanlara anlatır. Biz elhamdülillahi Rabbil alemin diyen o Allahın kuluyuz.

Kıymetli dostlar! İşte kardeşlik elhamdülillahi Rabbil alemin sırrına vakıf olup alemlerin Rabbi olan Allah'ın insanlarını Adem'in çocukları görüp Hz. Peygamber (sav) hazretlerinin "Ey insanlar, hepiniz Adem'den ve Havva'dan olmadasınız ve kardeşsiniz, kardeş olun!" emriyle kardeş olmaktır. Güneş gibi olmak... Güneş gibi olan, sevgide sevilmeyecek bir şey göremez. Sevgide güneş gibi olmak, sevgi ırmağını her yere akıtmaktır. Sevgide güneş gibi olmak senden faydalanacak olanlara fayda kapılarını açmandır. Gelin, biz sevgisizliğe inat, şeytana inat, şeytanlaşmış olanlara inat, sevgide güneş gibi olalım ve sevemeyeceğimiz bir kimse olmasın. Ailemizi, eşimizi çocuklarımızı, kardeşlerimizi, komşularımızı, memleketimizi, vatanımızı, vatanımızın insanlarını sevmekte güneş gibi olalım. İçimizde bir kimseye karşı kin ve öfke biriktirmeyelim. İçimizde bir kimseye karşı düşmanlık biriktirmeyelim. İçimizde kendimize karşı bir düşmanlık biriktireceksek o da bizim nefsimize olsun; ama nefsimizin dışında bir kimseye düşmanlık, kin, garez gütmeyelim ve bir muhabbet fedaisi olalım. Dostlukta ve kardeşlikte akarsu gibi olalım. Akarsuyu hayal edin; o der mi birisine, "Bana hortum uzatma, ben seni sulamayacağım. Benden bir tarlaya su gitmesin, benden bir bahçeye su gitmesin..." Akarsudan aldıkça arkası gelir, herkes ihtiyacını görür, etrafı yemyeşil olur, etrafları bağ bahçe olur. Akarsu gibi ol. Dostlarına karşı akarsu ol, kardeşlerine akarsu ol, onlara karşı cud ehli ol. Orda bir sıkıntı varsa sen onlar istemeden elini uzat. Cud ehli olmak Allah'ın ahlakıdır. Cömertlik de Allah'ın ahlakıdır ama cud ehli olmak hususidir, özeldir. Cömert isteyene verendir, cud ehli ise istemeden orada bir sıkıntının olduğunu bilen kimsenin o sıkıntıya merhem olmasıdır.

Kıymetli dostlar, Hz Mevlana Celaleddin-i Rumi Hazretleri 740 yıl önce Kuran ve sünnetten süzerek özün özü bal misali, bize sosyal faciaları, sosyal hayatı zehir eden şeylerin ilacını sunuyor. Dostlukta, kardeşlikte akarsu gibi ol. Ak aktıkça, senden her şey faydalansın. Hataları örtmekte gece gibi ol!

Kıymetli dostlar, bir toplum dağıldıysa hataların gün yüzüne çıkmasından dolayıdır. Devletler yıkılmıştır, toplumlar dağılmıştır insanlar birbirlerinin kusurlarını araştırmak için yola çıktığında aileler yok olmuştur. Hataları örtmekte gece gibi ol, hata; çünkü suç değil. Hata, adı üstünde hata. Örtün, affedin, görmeyin. Şeytan size insanların hatalarını göstermesin. Şeytan size insanların iyiliklerini göstermez. Şeytan size insanların hatalarını gösterir. Hatalarını görerek onlara düşman olursunuz. Hatalarını görerek onlara suizan beslersiniz.

Hatalarını gördüğünüzden dolayı onlarla aranızda mesafe olur. Gelin siz bu şeytanın sizden nemalanmasını kesin. Hz. Mevlana Celaleddin Rumi Hazretleri'nin dediği gibi "Sen," der "Can çocuğunu şeytanın memesinden kes."

Eğer sen can çocuğunu şeytan memesinde tutarsan kardeş olamazsın, can memesini o şeytanın memesinden kes de kardeşliğe doğru yürü. O can memesinden kendini al, şeytanın memesinde durduğu müddetçe senin canın, sen hep kötülükleri düşünürsün. Allah'ı zikret de o şeytanın memesinden ayır canını. Kim Allah'ı zikretmezse şeytan onun kalbine oturur, yerleşir. (Hadisi Şerif) Demek ki bir an gaflette kalsan, Allah'ı zikirden uzak durmuş olsan, şeytan senin kalbine yerleşecek. Şeytan senin kalbine yerleştiği anda seni vesveseye, yanlışla, eksiğe, karanlığa doğru götürecektir. Sen gel de "La İlahe İllallah" de, o zikrin efdali. Kim "La ilahe illallah" der ise Allah'ın kalasına sığınmıştır. Kala ne muhteşem kaladır.

Kıymetli dostlar, eğer ki kalbinizde bir kardeşinize karşı, bir arkadaşımıza karşı, bir tarıkata karşı, bir cemaate karşı, toplumun herhangi bir kurumunda hizmet etmeye çalışan kimseye karşı kalbinizde kin, nefret, buğz var ise vallahi sizin kalbinize şeytan oturmuş. Müslümanların eksik ve noksanlıklarını gösteriyorsa sakın ha müminliğinizi sorgulayın Kelime-i Şehadet getirin. Mümin müminlerin hatalarını ve kusurlarını önüne çıkarmaz. Mümin müminlerle savaştırmaz. Mümin müminlere atıp tutmaz. Mümin Allah yolunda koşanlarla koşar, onlarla dost olur; ancak münafıklar müminlere savaş açar, ancak müşrikler müminlere savaş açar, ancak Allahsız kitapsız olanlar Müslümanlara karşı savaş açar. Müslüman hata yaparsa onun hatasını düzeltecek olan arif insanlar vardır, alim insanlar vardır. Nasihatlarıyla, sohbetleriyle o alimler ve arifler insanların hatalarını uyarırlar. Ne zaman ki benim gibi avam insanlar insanların hatalarının kusurlarının peşine düşüyse bilin ki şeytan bize galip gelmiştir. İşte kardeşlik hukukunu bozan kardeşlik hukukunu orta yerden kaldıran, insanların hata ve kusurlarını örtmekte gece gibi olmayışımız. Gelin kıymetli dostlar, bu geceyi biz milat yapalım. Ömrü hayatımızda diyelim ki "Tövbe ettik yarabbi, bundan sonra hiç kimsenin hatasını kusurunu araştırmayacağım. Hiç kimsenin gizli hayatını araştırmayacağım." Hiç kimsenin gizli noktalarını araştırmayalım inşallah. Diyelim!

Kıymetli dostlar, "Tevazuda toprak gibi ol." der Hz. Mevlana. Bunlar kardeşlik hukukunun olmazsa olmazlarıdır. Eğer siz karşınızdaki kimseden kendinizi yüksek görüyorsanız kaybettiniz. Hani gelir bir papaz efendi, Hz. Mevlana'ya selam durur eğilir, o ondan daha fazla selam verir. O daha fazla eğilir, o ondan fazla eğilir. O daha fazla eğilir, o ondan fazla eğilir. O tam eğilince Hz. Mevlana secdeye gider, papaz da secdeye gider. Papaz der ki "Sizdeki bu tevazu beni secde ettirdi." Hz. Mevlana der ki "Ben Allah'a secde ettim." Papaz da bunun üzerine, "Ben de senin Allah'ına secde ettim. Bu ne güzel bir dinmiş ki seni böyle tevazulu etmiş." der. Dostlar, sakın ha sufi öğretisidir, hiç kimseye üstünlük taslamayın. Bulamadığımız, bilemediğimiz, tanıyamadığımız bir kimse velev ki Allah dostu olabilir ve siz ona karşı kibirlenirseniz Allah'a kibirlenmiş olursunuz. Bir kimseye teşekkür Allah'a teşekkürse bir kimseye kibirlenmek de Allah'a kibirlenmektir. Bir kimseye ihanet Allah'a ihanettir. Bir kimseye vefasızlık Allah'adır. Siz insan gibi görürsünüz, ona vefasızlık ettik zannedersiniz Allah'a etmiş olursunuz. Mademki Hz. Peygamber buyurdu, "İnsana teşekkür Allah'a teşekkür." O zaman insana nankörlük Allah'adır. Allah'a nankörlük etmiş olur, insana kibirlenen Allah'a kibirlenmiş olur. Kıymetli dostlar insanı öyle bir noktaya götürür ki bu, insanın kibirleneceği hiç kimse kalmaz etrafında. O zaman tevazuda toprak gibi ol, bak bağırını delip hangi tohumu ekseler çıkar oradan, neşvi neva eder her şey. Hepimiz öyle olalım inşallah.

"Öfkede ölü gibi ol!" Mümin kardeşinize öfkeleniyorsanız şeytana teslim oldunuz. O müminler ki müminlere karşı şefkatli ve merhametlidir. O zaman biz asla ve asla müminlere karşı öfkelenmeyeceğiz. En önemlisi; her ne olursan ol, ister padişah ol, ister sultan ol, ister derviş ol, ister şeyh ol, ister sufi ol, ister memur ol, ister amir ol, ister ne olursan ol, nerde olursan ol, kiminle olursan ol, "Ya olduğun gibi görün ya da görüldüğün gibi ol." Bu Hz. Allah'ın Resulullah (sav) Hazretleri'ne emrettiği ahlak. "Ya Aişe!" der, hemen sakallarına aklar düşer. "Ne oldu Ya Rasulallah, hemen sakallarına aklar düştü?" "Beni bu sure ihtiyarlattı." Ya olduğun gibi ol ya görüldüğün gibi ol.

Kıymetli dostlar, ya görüldüğünüz gibi olacaksınız ya da olduğunuz gibi görüneceksiniz. Hani İmam-ı

Azam yolda yürürken iki tane kadın der ki "Bu imam var ya, yatsı namazının abdestiyle sabah namazını kılarmış." İmam-ı Azam o saatten sonra yatsı namazı abdestiyle sabah namazı kılmaya başlamış. "İnsanlar beni böyle zannediyorlar, ben onların zannı üzerine olayım." Diye. Demek ki olduğumuz gibi görüneceğiz. Olduğun gibi görün, kendin ol. Bir şarkı var ya 'başkası olma, kendin ol' diye, kendin ol. Biz seni kendin olmanla severiz; ama bir gün başka türlü bir gün başka türlü görünüyorsan deriz ki "Ya kardeş, kendin ol." Namaz kılmıyorsan kılma, kendin ol. Oruç tutmuyorsan tutma, kendin ol, tutuyormuş gibi görünme. Bir taraftan bakarsan o da iyidir, güzeldir; ama sufiler bunu kabul etmezler. Bu biraz da seyri sülukun son noktalarıdır. Ya olduğun gibi görün ya da görüdüğün gibi ol. Artık onun insanların kınamasından korkusu kalmaz, artık onun insanlara başka bir yüz göstermesine gerek kalmaz. Olduğu gibi görünür. Eğer bir kimse olduğu gibi görünürse aldatmayanlardandır. Allah aldanmaktan da aldatılmaktan da muhafaza eylesin.

Kıymetli dostlar, Hz. Mevlana Celaleddin-i Rumi Hazretleri "Çirkin kişilerin hasedinden korkup gizlenir Yusufklar." der. O zaman biz çirkin kişilerden olmayalım. Biz bir üzüm salkımında üzüm olalım, koruk olmayalım. Biz birbirlerimize muhabbetle aşkla koşanlardan olalım, nefretle koşanlardan değil.

Kıymetli dostlar, bu fakirin dünya üzerinde ve ülkesinde sıkıntılı gördüğü, başlıkta toplarsa, iki durum var: Birisi ırkçılık. Dünyayı, coğrafyayı ve ülkemi bekleyen en önemli tehlikelerden birisi. İkincisi mezhep, meşrep, din çatışmaları. Bugünün temasının asıl arka bahçesinde duran mesele bu. Kıymetli dostlar, Hz. Peygamber (sav) ırkların birbirlerine olan üstünlüğünü reddetmiş. "Arap'ın Acem'e, Acem'in Arap'a üstünlüğü yoktur, üstünlük Allah katında takvadadır." demiş. Dostlar, üstünlük takvadadır. Takva ise haramları terk etmek, Allah'ın emirlerini yerine getirmek, Allah'a doğru koşma sınırınıdır. İkinci büyük tehlike mezhep, meşrep; insanların cemaatlerini, cemiyetlerini öne çıkarıp Kuran ve sünnet çatısı altında toplanmamasıdır. Gelin, biz bu saatten sonra kendi kendimize bir söz verelim. İrkçılık yapmayalım; mezhep, meşrep çatışmalarına; tarikat, cemaat, şeyhçilik çatışmalarına girmeyelim. Herkese bu manada gül dağıtalım, gülücük dağıtalım. Sakın yolunuz için kavga etmeyin, sakın mezhebiniz için kavga etmeyin, sakın şeyhiniz için kavga etmeyin, sakın meşrebiniz için kavga etmeyin, sakın siz hiç kavga etmeyin. Kavgasız bir dünya kurulsun. Bunu Allah'ın hayali olarak görüyorum. Kavga eden hep kavga isteyecektir. Tartışan hep tartışmak isteyecektir. Atışan hep atışmak isteyecektir. Hz. Peygamber (sav) "Tartışmada, atışmada haklı olan onu terk ederse, haklı olduğu halde terk ederse, ona cennet vardır." der. Kısır kavgalarla, kısır çekişmelerle; olmayan, olması mümkün olmayan şeylerle kavga etmeyin kimseyle. Bu şeytanın insanların arasında aldatmacası. Şeytan hepimizin içine girip Müslümanlarla, müminlerle kavga ettiriyor. Hz. Mevlana'nın sözü ne güzel." Sözüün özü," der "Müslümanlar, müminler kardeşler." O zaman biz, La ilahe illallah Muhammeden Resulullah diyenler, hepimiz kardeşiz. Demeyenler kardeş adayımız bizim. O yüzden demeyenlere karşı da kin, nefret, suizan, bühtan yok. Demeyenler kardeş adayımız. Şöyle düşünün; birisine zulmetseniz, birisine herhangi bir kötülükte bulunsanız, ona dininizi anlatır mısınız? Ona yolunuzu anlatabilir misiniz? Ona nasıl bir daha sevgiyle yaklaşabilirsiniz. Yaklaşamazsınız. Onun canını acıtmışsınız çünkü. Olmaz. O zaman gelin, bizi bekleyen bir vazife var. UNESCO kayıtlarda bundan on yıl önce dünyanın yedide biri aç, dünyanın yedide biri fuhuş yapıyor. Dünyanın yedide biri anarşinin içinde, dünyanın yedide biri uyuşturucu ve kumarın pençesinde. UNESCO'nun kayıtları. Dünya, Kuran ve sünnet sevgisine ve merhametine muhtaç. Dünya Hz. Mevlana sevgisine muhtaç. Dünya yeniden aşık olmaya, yeniden sevmeye muhtaç. Yolumuz uzun, işimiz çetin ve çok. Sadece burası değil, önce atalarımızın geri çekildiği yerlere ondan sonra Viyana'yı geçip aşıklığı öğretmek zorundayız. Biz insanlara muhabbeti tanıtmak zorundayız. Dünya kardeşliğini yeniden kurmak zorundayız.. Bununla kendinizi mükellef görün, bununla yol yürüyün. Allah hepimize bu noktada yardım etsin inşallah. Cenabı Hak cümlemizin bu noktada sıkıntılarını def etsin inşallah, büyük yardımcılarıyla bize yardım etsin.

2013 ŞEB-İ ARUS / BURSA

MEVLANA'NIN KÜNYESİ

Doğum Tarihi: (6 rebû'l-evvel,604) - 30 Eylül 1207

Doğum Yeri: Belh (Afganistan)

Asıl Adı: Muhammed Celâleddin'dir.

Mahlasları: Mevlana (efendi) ve Rumi (Anadolu) mahlasları kendisine sonradan verilmiştir.

Annesi: Mümine Hatun'dur.

Babası: Muhammed Bahâeddin Veled'dir.

Babasının Mahlası: Sultânül Ulema (Âlimlerin Sultanı) olarak bilinmektedir.

Babaannesi: Melîke-i Cihan Emetullah Sultandır.

Büyükbabası: Hüseyin Hatîbî'dir. Büyükbabası, din ilminin ustası ve âlimlerin büyüklerinden sayılırdı.

İlk Hanımı: Hoca Şerafeddin Efendinin kızı Gevher Hatun'dur. Gevher Hatun ile Hz. Mevlana'nın çocukları (oğulları): Sultan Veled, Alaeddin Çelebi ve Karaman'dır.

Sonraki Hanımı: Konyalı Kerra Hatun'dur. Konyalı Kerra Hatun ile olan Çocukları: Kızı Melike Hatun, oğlu Emir Âlim Çelebi'dir

Vefatı: (5 Cemâziye'l-âhir.672)-17 Aralık 1273'tür.

Kabri Konya'dadır.

Sultanü'l-Ulema Muhammed Bahaeddin Veled Hazretleri
Sadreddin Konevi Hazretleri
Tirmizi'li Muhakkik Seyyid Burhaneddin Hazretleri
Konyalı Kuyumcu Şeyh Selahaddin Zerkubi Hazretleri
Hüsametdin Çelebi Hazretleri
Şems-i Tebrizi

Tasavvuf tarihi boyunca, tarikat geleneğinde iki esaslı silsile kabul edile gelmiştir: Bunların biri Hz. Ali'ye, diğeri Hz. Ebubekir'e nispet olunur. Hz. Peygamber'in Hz. Ebubekir'e zikir olarak Lafza-i Celâlî, Hz. Ali'ye Kelime-i Tevhîd'i telkin ettiği belirtilir. Bu anlayışa göre, Hz. Peygamber, Mekke'den Medine'ye hicret esnasında saklandıkları mağarada bağdaş kurup, oturmuş olan yol arkadaşı Hz. Ebubekir'in kulağına kalbi zikri üç defa telkin ettiği kabul edilir. Yine, rivayete göre bir gün Hz. Ali, peygamberimizden, Allah'a en yakın, kullara en kolay yolu göstermesini istemiştir. Bunun üzerine Hz. Peygamber, huzurlarında Hz. Ali'ye diz çöktürüp, gözlerini yumdurmuştur. Kendisine bu durumda üç defa açıktan "Lâ İlähe İllallah." cümlesini tekrar etmesini söylemiş, Hz. Ali de tekrar etmiştir. Ancak burada şunu kabul etmek gerekir ki; bu olaylara ait sahih ve muteber hadis kitaplarında ve tarihî kaynaklarda bu tür rivayetlere rastlamak mümkün değildir. Sonradan ortaya çıkmış olan bu tür rivayetler tasavvuf ve tarikat erbabı tarafından zamanla kabul edile gelmiştir.

Hazret-i Ali'ye ve Peygamber Efendimiz'e ulaşan Mevleviyye yolu silsilesi şöyledir:

- 1- Hazret-i Muhammed Mustafa (S.A.V)
- 2- Hazret-i Ali bin Ebu Tâlib
- 3- Hazret-i İmâm-ı SeniyyeSibtü'n-Nebî Seyyidü's-Şühedâ Hüseyin bin Ali
- 4- Hazret-i İmam Zeynelâbidin bin Hüseyin
- 5- Hazret-i İmâm-ı FâhirSeyyidü'l-Fudalâ Muhammed Bakır
- 6- Hazret-i İmâm-ı FâikSeyyidü'l-UrefâCâfer-i Sâdık
- 7- Hazret-i İmâm-ı Âlim-i âmil Mûsâ Kâzım
- 8- Hazret-i İmâm-ı Safâ Ali Rızâ
- 9- Hazret-i Mârûf-u Kerhî
- 10- Hazret-i Seri Sekatî
- 11- Hazret-i Cüneyd-i Bağdâdî
- 12- Hazret-i Ebu Ali Rudbârî
- 13- Hazret-i Ebu Ali Kâtib
- 14- Hazret-i Ebu Osman Mağribî
- 15- Hazret-i Ebu'l-KâsımGürgânî
- 16- Hazret-i Ebubekir en-Nessâc
- 17- Hazret-i AhmedGazâlî
- 18- Hazret-i Şeyh Ziyâüddîn Ebu'n-NecibAbdülkâhirSühreverdi
- 19- Hazret-i Şeyh İsmâilKasrî
- 20- Hazret-i Pîr-i Tarîkat-ı KübreviyyeNecmeddîn-i Kübrâ
- 21- Hazret-i Mevlânâ Muhammed BahâeddînVeled
- 22- Hazret-i SeyyidBurhâneddîn Muhakkik Et-Tirmizî
- 23- Hazret-i Mevlânâ Şemseddîn-i Tebrizî
- 24- Hazret-i Pîr-i Tarîkat-ı Mevleviyye Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî

SORU: “Ney’in çıkışı, Hz. Ali’nin sırrını kuyuya anlatmasıyla başladığını biliyorum. Ve bu sırrın da Hz. Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem Hazretlerinin Hz. Ali’ye, dünyayı yönetme sırları olarak verdiği ve ney’inde duyabilene bu sırları anlattığı doğru mudur?”

EL-CEVAP: “ Böyle bir halk inancı vardır, rivayet vardır. Hz. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem Hazretleri manevi sırları Hz. Ali Efendimize vermiştir, bu doğrudur. Çünkü “Ben ilmin şehriysem Ali de kapısıdır ” hadisi şerif. Sırları Hz. Ali Efendimize vermiştir. Hz. Ali Efendimize sırları verince, Hz. Ali Efendimize bu biraz ağır gelmiştir. Sır ağır gelir insana, içinde biriktirmesi biraz güç olur. O yüzden her mürşidi kâmilin her velinin sırdaşı vardır. Kimisinde ağaçtır, kimisinde taşır, kimisinde akan sudur, kimisinde denizdir. Giderler orda konuşurlar, o rahatlayacak psikolojik bir şey çünkü. Genelde akan suya konuşurlar, genelde denize konuşurlar, genelde ıssız kimsenin olmadığı bir yerde ağaca konuşurlar. Eğer deniz yoksa akan su yoksa. Hz. Ali Efendimizin de bir kuyuya konuştuğu rivayet edilir. Tabi o kuyuya konuşurken, kuyunun dibindeki kamışlıktan kamış, rivayet ya halk inancı öyle diyelim, Hz. Ali Efendimizin sırlarını dinler, duyar. O sırrı dinledikten sonra oradaki kamış inleyip feryat etmeye başlar. Ve...hatta bazen Mevleviler ney’e ‘Hazreti Ney’ derler. Ney’e Hz. Ney derlerken aynı zamanda bir mürşidi kâmile hitap ederler. Mesela hiçbir zaman hiçbir Mevlevi ney’i sopa gibi tutmaz. Ney’e hakaretvari davranmaz, ney’e edepsiz davranmaz, ney’e karşı çok büyük bir edep büyük bir saygıyla davranırlar. Hatta eûzü besmele çekip üç sefer öperler. Ney’i kendi uzvundan bir uzumuş gibi görür Mevleviler. Ve Hz. Ney derler zaten, Hz. Ney. Tabi bunlar toplum içerisinde sonradan yanlış anlaşılmaya başlanmış. Yani ney’e hazret diyorlar falan demişler. Ney’den kasıt mürşidi kâmidir, Allah’ın veli dostudur. Ve her neyzen ney’i üflerken kendisinden üfleyenin ustası olduğunu düşünür. Kendisinden üfleyenin Allah olduğunu düşünür. Ve üflerken o edeple üfler. Ve o duygunun, üfleme duygusunun kendisinden olmadığını, kendi hazretinden geldiğini yani kendi üstadından duygunun geldiğini, dudağının kıpırdayışının dudağının baş parde oynayışının, nefesin titrekliliğinin veya düzlüğünün, nefesin nağmesinin üstadından geldiğini düşünerekten ney’i üfler. Aslında o yüzden ney üfleyecek olana önce bir ustad gereklidir. Çünkü ney üfleyecek olanın ustası yoksa o ney’i kaval gibi üfler, saygısı sevgisi olmaz. Bazen ben yolda görüyorum böyle, Allah affetsin, sopa gibi tutuyorlar ney’i. Ney çalgı aleti değildir bu manada. Bak bu manada çalgı aleti değildir. Eğer ney’i çalgı aleti gibi görürse bir kimse, Allah affetsin, dümbelekten bir farkı kalmaz. Ve ney’in böyle eğlentili içkili, böyle heva ve heves kokan yerlerde üflenilmesi de çok uygun değildir. Ve önceden de hiç üflenmemiş zaten. Ney sadece dergâhlarda, tekkelerde sufiler tarafından üflenmiş. Tabi bugün ney dansözlere üfleniyor. Ne bileyim işte gaydırıgubbak şeylere üfleniyor. Tabi ney’e hazret diyemiyoruz bu manada. Ama ney gerçekten sufilere, sufi gönüllülere, Allah âşıklarına bir nefestir, nefes. Böyle insanın canına huzur verir, insanın içine bir tatlılık bir nefes verir. Hele o ney’i üfleyen bir tefekkür eder, bir derinlemesine nüfus eder, böyle bir “Hûuu...” diye üflerse sanki ta yaratılıştan o ses gelir bize. Sanki “kûn” lafzı o esnada söylenmiş gibi gelir. Allah bizi onlardan eylesin. O yüzden, evet o kamışın o sırları dinledikten sonra feryadı figan ettiği söylenir, halk dilinde böyle bir inanış vardır. Hz. Mevlana da bu inanışını Divan’ında bir beyitte söyler; Hz. Ali’yle alakalı bu meseleyi de söyler. Divan’da geçer, bu hadiseye atıfta bulunur daha doğrusu. Net böyle anlatmaz, der ki “Ali gibi sırlarımı aldım da feryadı figan etmekteyim.” Ali’den sırlarımı aldım da feryadı figan etmekteyim, der. Tabi bunun bir tarafı daha vardır, şimdi madem sözü açıldı soru soruldu. Her mürşidi kâmil, ilmin kapısı olan Hz. Ali Efendimizin önünde diz çöker ve Hz. Ali Efendimiz de onun sırrıyla sırlanır. Ve mürşidi kâmil Hz. Ali Efendimizin sırrını da taşır. O yüzden o kuyuya söylenen sırlar, o velilerin üzerinden tecelli eder.”

08.02.2011 İzmit Saatçi Ali Konağı Mesnevi Dersinden alıntıdır.

ŞEB-İ ARUS

Uzaktayım sevgilim çok uzakta
Ufukta senin yüzün yansıyor yüzüme
Güneşin batışında görüyorum doğumumu
Gün batınca, ben ölünce sanki
Ne kutlu bir gün!
Şimdi uzaktayım ama
Hasretteyim
Bilinmez
Yüzüne hasretim görmeden hiç
Sanki sıcaklığın olduğu yeri biliyor
Özlüyor ellerim
Senin ellerindi sıcak olan
Ruhum biliyor
Anımsıyor o tadı ama
Dedim ya sevgilim
Uzaklarda kalmışım yapayalnız
Ellerim soğuk
Senin avuç içlerinde olmayı özlüyorlar
Şimdi hiçbir güneş ısıtamaz ellerimi burada
Bir duada, sana açıldıkları an ısınırlar
Avuç içlerimi yüzüne yaklaştırıyorum sanki
Senin sesini anımsatan
Ruhumu sana çağıran neyin sesinden başka bir ses
Huzur vermez kulaklarıma
Adından başkası yakışmaz dilime gönlüme
Allah Allah...
Ama dedim ya sevgilim
Bu ney bir şeyler söylüyor
Uzaklığımdan içim parçalanıyor
Güneşin batışı
Benim ölümüm

Her an duada olmak gibi olacak
Bir gece vakti tek nefeste
Ben ney seslerini dinlerken
Ve yine seni özlerken
Bu gaflet diyarından
Bu uzak hasretlik dünyadan
Tek bir nefesle uçup sana varacağım
Şeb-i arusum
Ah benim kokusunu hatırlayamadan hasret kaldığım
Ah ne bulsam buralarda eksik olduğum
Ölüm hiç bana acı olur mu?
Ölüm hiç özlemi yaşayana korku verir mi?
Gel tut ellerimi
Ah kimi görsem onu gördüğüm
Ah kimim görsem o olamayım
Kimi sevsem aşk
Kimi sevsem aşık olamadığım
Önce aşkı öğret bana
Yanışı öğret
Dizimi kırıp dergahında oturmayı öğret
Salih kullarından olmayı öğreti
Aşıklardan
Yananlardan...
Sonra al beni yanına
Mevlana gibi
Bir gece vakti
Yağmurlar yağarken çağır beni
Neyin sesinden kendi sesini duyur
Bu yanışımı bir nefeste huzura çevir
Her aşığa şeb-i arusdur sana kavuşmak
Rüyamız, halimiz, duamız, şeb-i arusumuz
Sema ede ede beyaz tennurelerle sana kavuşmak
Ah sana...

Yazan: Kelebek

Zamanın suretlerine açılan bir halden evvel, sarıp sarmalayan sükutun ardınca uzanan yollara düşüp, tokmağın çevrildiği anın hangi sonsuzlukta soluksuz bırakacağına bilinmediği bir vakitte, çaldım kapısını ilkin dergahın. Pirimin eşiğine varıp da kapıdan kabul görmenin muştusuyla kavuştuğum bu dergâhta, nasıl bir yolculuğa çıkacağımı bilmezden evvelce bir zaman idi henüz. Yolculuğa çıktığımı sanıp yollarca gittiğimin yol olduğu zannıyla varırken şeyhimin gurbetine, kucakladı sılam, hasretin son bulduğuna inanan gönlümün ah ü zarıyla sızlanan feryadını. Zamanın, henüz geçen yıllarla örtülenip, kalan yıllarca tüketilmediği sıradanlıktan an önceydi vakit.

Ulu dergâhın eşiğine varıp da“huhu”larla bezenmiş sessizliğine kapılıp beklerken mürşidimi, buldum sinemde duran sancının ilk çağıldayışından sonra eksilen parçasını, ilmeğinden çıkıp yıllarca sökül kalmış yarımından azade. Elest kokulu bu ilmek, meğer ruhumun kaybettiğim zerresi imiş! Yıllardır bulamayıp yitirdiğim hasretim, arayıp dururken daha çok karanlıklarca boğulduğum eksikim, benliğim, özüm, özürüm, diğer yarım, susuz sessiz gözyaşım, muradım imiş bilmediğim... Bendirin ritmiyle cûş olup kavuran kıvılcımlar tutuşturunca yangını, hatırladım o vakit bedensiz bir günün günsüzlüğünde başlayan sancıyı. Bendirlerce yumruklanırken yüreğimin tokmağı, vurulup da vurgun yiyip devrilen bir dalışım, şahlanan sevdasıyla yoğruldu hüznümün her zerreciği. Ne çok beklediğini bilmediğim bu mübarek mekanın kokusunu doldurunca genzime, bildim ne çok zamandır özlediğimi. Özlerken, süzülen damlalar dokunurdu yüzüme evvelce; oysa şimdi damlalar bir bir kavuşurken özüne, baktım süzülüp inmekte duvarların pınarından hasretle. Önce avuçlarıma, az sonra yüreğime sel olup da inerken bu damlalar, hem hal olup kucaklaştı ağlayan dergâhın duvarlarında tüm yaşlar. Savruluyordu artık bahtımın heyulasından savrulan her çile, ağlıyorken sicim gibi dergahın duvarlarıyla bir olup sessizce! Şaşırıyordu gözlerim artık gördüğü hiçbir şeye...

Sönüp de ışıklar kavuşurken nuruna müridimin; ömrüm en berrak dinginliğine koşuyordu anbean. Solumaya başlarken bu nuru soluksuz benliğim, yaşıyordum bu kapı açılırken ömrüme ilk defa rahat nefes alırken. Yüreğimde ah kalan her zerre eriyordu adeta...

Böylece bildim ilk kere, bu kapıdan girip de yazılmayan her anın karesine saklarken aslını hece hece, duydum gönlümün hayallerinin derin, uçsuz bahtiyarlığından sızan sarhoş, cılız tebessümlerini o gece. Bıraktım ulu dergâhın eşğinde alnımın karasını sevdalı. Kaygısız, sonsuz ferahlığa erişirken, bir daha hiç çıkmamacasına bahtiyar kalıp sarıldım umuda vakarlı. Vardım müridimin eşğine onun gözlerine değerken gözlerim dirilirken manaya, saplandı gönlümün ilmekleri efsunlarla dokunmuş en nadide yüreğin kumaşına. Bir koltuğun eteğine yaslanıp da beklerken kapandı gözlerim. Mühürlendi bir daha açılmamacasına, günler aylar ve dahi bilinmeyen onca zamanlarca aradığımı bulmuşluğun sevdasına. Kapanıp da hiç bilmediğim bir nurun sarmaladığı sığağa yaslanırken gözlerim, bir tebessüm konuverdi kalbimin o simsiyah karasına, tükenirken hasretim.

Hasretim tükenirken, sandım ki sevmek bu imiş, bu imişse sevmek hala yanan bu od da ne imiş? Vaslıma, hacetime düşerken bu geceyi milad, bir başka yangının feryadı çaldı kapısından ayrılırken dergâhın, kalbimin kapısını. Aylar öncesinden üstadımın fısıldayan nefesinin hâriyle tutuşurken hasretim, bildim yanmak ne imiş! Yanmak işte asıl bu imiş, yanmak asıl bu imiş!

Yanmış yakılmış olarak ayrılırken kapısından dergâhın, buldum yeniden, yeniden ve yeniden eşğinde hiç bitmeyen hasretle huzuru Üstadım! Gah tekkede, gah dergahta açarken gözlerimi defalarca yeniden susuzluğa, an-ı feryat kaldı sızlarken yangınım tutuşurken aşksızlığa.

Bir “şeb-i arus” muştusunda mühürlerken bu alazı efendimin yangını, bıraktı görmesiz görmelere feryat eden bunca hicranı. Ah da eyvah da feryat da hicran da daha nice hece gibi bulurken manasının özünü bundan böyle, soyunup sıyrıldı asl’ı kelamından muzdarip her derde, dertliye, fakire, çaresize sessizce... Tek bir kelam-ı aşk kaldı o vakit inleyen esrarının sızısından bir garib. Oturup, diz çöküp dalarken dergâhta ummana bundan böyle her garib, gönülden gönüle bir muhabbet bağı kurdu yüreğinde hissedip...

Ya Rab! Sen her şeye Kadir iken ben nasıl bir zerreydim bu kâinatın uçsuz bucaksız sonsuzluğunda kudretine aşına! Gönlümün tüm kuytuları aşk aşk aşk diye sızlayıp kanarken aşka hasretliğin, aşkı bilmezliğin, aşkla sınanmanın, aşksız sızlanmanın, aşka dayanmanın, aşka yanmanın ve aşktan nasiplenememenin ahir suretinde. Aşk nedir senin kudretinin muhteşem varlığında gönlüme düşen bir küçük damlayla sulanıp çağlayan? Sanırken kendimizi aşık, aşk bizden kaçmakta köşe bucak ırağa! Aşka aşına gönüllerimiz aşkçalarımızca kanarken, aşkı yaratan Rabb’imin hançerime düşürdüğü bir küçük fısıltının boğumunda bir bülbül kadar haykıramamanın azabında yanmakta! Aşk sanıp da devirdiğim onca hece, aşkın hangi masum tebessümüne sığmakta? Aşk tükenmiş, sızlamış, yanmış yakılmış bir hece ki hala onu sığdıramadığım gecelerce sana yanmakta. Aşk gönlümün en bakir bohçalarında allanıp pullanıp duvaklanmayı bekleyen bir masumken, yıllanıp kadehlerde küflenene bir bade misali savrulmakta zamana. Zaman tüm acıları aklasın her daim sızlayan yaranın çerağını sararken merhametinle! Rabbim! Affet! Affet Rabbim, biz günahkâr kullarının hala aşka talip gönüllerinin küstahlığını azametle! Ya Rab ! Ya Rab! Ya Rab! Paslı gönlümden sana akan gözyaşlarımla sığındığım kapıda biriktirdiğim dualarımı kabul eyle!

Affet Ya Rabbi!

Affet Ya Rabbi!

Affet Ya Rabbi!

Aşklandır aşka layık kullarının bahtını

DERVİŞ ÇEYİZİ

Padişahlar altına, gümüşe ve bakıra damga vururlar ki hangi padişahın akçesidir ayan olur. Mürşid-i kâmil olan zatlar da fukarası belli olsun diye müritlerine damga-i nişan verir, bunun da ismini tâc ve sikke tabir ederler. Dervişin vücudu bir ağaçtır, tarik-i müstakim bir bahçedir, mürşid-i kâmiller o bahçede bahçivandır ki dervişleri bahçeye dikip aşarlar. Aşı tutarsa güzel bir ağaç olup meyve verir. Tutmaz ise yakmaktan başka bir işe yaramaz.

Üstad Mustafa Özbağ'ın buyurduğu gibi dervişlikten murad, tâc ü hırka değil, aşımın tutması için lâzım olan ahlâk-ı Muhammediyye'yi tahsildir. Dervişe mürşidi tarafından tekbirlenen derviş çeyizi (cihâz-ı tarîk) de, ihtiva ettiği mana ve remizler açısından Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem'in güzel ahlâkını yansıttığı için aziz tutulur.

Bir Mevlevî'nin başucu kitabı Kur'an, ameli sünnetullahtır. Hali zikrin vücuda kavuştuğu bir dervişin tasavvuf kültüründeki çeyizi ameli İslam'ı için önem arz etmektedir. Bir sohbetlerinde Üstad Özbağ Mevlevî Kültüründe neyzenlerin ve semazenlerin çeyizlerindeki parçaları bizlerle paylaşmıştı. Şöyle ki:

SEMAZEN ÇEYİZİ

- Çivisinde kullandığı ilk tuzu
- Sema ederken kullanılan ilk mesh
- Sema etmek için ayağı terbiye olurken eğer kopmuş ise ayak derisi. Değerli olduğunu belirtmek amaçlı kadife bir kumaşta muhafaza edilir.
- 1000'lik, 500'lük, 99'luk ve 33'lük tespih.
- Akikten ağız taşı
- Misvak
- Seccade (Hasırdan veya posttan)
- Tevhid hatminde kullanmak için naturel 70 tane taş (1000'lik tespih ile)
- Tennure, arakiye/zikke ve hırka. (Bir Mevlevî'nin kefeni tennuresidir, mezarında arakiye ve zikkesi de meşrebinin alametidir.)

NEYZEN ÇEYİZİ

- İlk ney sazı ve baş paresi
- 1000'lik, 500'lük, 99'luk ve 33'lük tespih.
- Akikten ağız taşı
- Misvak
- Seccade (Hasırdan veya posttan)
- Tevhid hatminde kullanmak için naturel 70 tane taş (1000'lik tespih ile)
- Tennure, arakiye/zikke ve hırka.

MEVLEVİ Kıyafetleri

Ruhlardaki incelik kıyafetlere yansır. Moda değildi bunlar. İnceliğinden nezaketinden bir şey kaybetmeden de yüzyıllarca giyildiler.

Bizim medeniyetimizde suret ve siretin uyumu, zahir ve batının uyumu gibi esastır. İslamiyet'in asli kaideleri arasında kılık ve kıyafetimizi tanzim eden hükümler olduğu gibi, ulemanın icması ile Hz. Resulullah'ın (sallahu aleyhi ve sellem) kıyafetine riayet de ameli bir sünnet olarak kabul edilmiştir. Medeniyetimizin bin yılı aşan tatbikatı bu ruh ile inşa olunmuş idi. Öyle ki, Batılılaşma süreci içerisinde, iki aşamalı bir inkılâp ile terk etmeye mecbur olduğumuz kıyafet-i asliyemiz, aslında bizim mizacımızı ve fitratımızı olduğu kadar, belki de daha fazla, iman ve itikadımızı temsil etmekteydi. Ancak II. Mahmud Han'ın reformları ile başlayan süreç, cumhuriyetin ilanından sonra Kıyafet İnkılâbı ile tamamlanmış, mahiyete delalet eden kıyafet-i asliyemiz terk olunmuştur.

Tasavvuf kültüründe kıyafetler renkleri ve aşikâre olmayan fakat derin manalar taşıyan sembolik özelliklere sahiptir. Mevlevi kıyafetlerinin isimleri ve neleri sembolize ettiklerini sizlerle paylaşalım.

TENNURE: Dervişlerin hırkaları altına giydikleri gömlek yani kolsuz entariye denir. Mürşid huzurunda bulunup hizmet eden dervişin “ölmeden önce ölünüz” hadisine uygun olarak “ölmeden önce öldüm, sırtıma giydiğim tennure ahiret gömleği, hırka kefenimdir” demesi anlamına gelir.

Semâ tennuresi de denen bu fişan, renkli ve çok defa beyaz olur. Tennure, Arap alfabesindeki lamelif harfinin ters çevrilmiş şekline benzer. Bunu giyen insan, harfin ortasına çekilmiş bir elif gibi görünür ve bu suretle ters «LÂ», yani «İLLÂ» şeklini alır.

«Allahtan başka yoktur tapacak - Lâ ilahe illallah»

Ehlullah huzurunda zikir halkası, sema ve murakabe için özel tennure giyilmesi ise “Zikrin nuru ile nurlandık. Sırtımızdaki yani tenimizdeki gömleğimiz bizimle beraber nur yani “pür nur” olmuştur. Sözüne işaretir. Bu giysiye nur ile dolmak anlamına gelen “tennur” denilmiştir. Çoğunlukla mevleviyye tarikatında kullanılır.

Tennure’yi ilk giyen Âdem (as), Nuh (as), İbrahim (as), Musa (as) ve Muhammed (salavatullahi aleyhim) Hazretleridir. Tennure’yi giymenin şartları şunlardır: Yalan söylememek, zina etmemek, haram yemek ve hırsızlık yapmamak.

DESTE-GÜL: Dervişlerin giydikleri hırka ve aba benzeri, ancak kolları dar, boyu göbeğe kadar olan bir giysidir. Mevlevi tarikatında “tennure” üzerine giyilir. Ön kısımda sol tarafta aynı kumaştan bir parmak uzunluğunda bir şerit vardı ki, bu şerit elifi nemedde bağlanır. Destegül’ün bir çeşidinde ise boy uzunluğu dizlere kadar olur. Bu çeşit destegül, ya dar kollu ya da haydari gibi kolsuz olabilir. Destegül aba içinde giyilir. “Destegül”; taze görünümlü ilkbahar güllerinden oluşan demet anlamına gelir.

TİĞ-BEND: Hz. İbrahim(a.s.) oğlu İsmail(a.s.)’i kurban edeceği vakit ellerini ve ayaklarını bağladığı bağın adıdır.

Bir can ikrar vereceği zaman enfüsü ve afakî şeyleri terk etmek için bir kurban kestirir. Bu kurbanın yünü eğrilip iplik yapılır. Bu iplikten parmak kalınlığında, iki arşın boyunda kaytan gibi bir bağ yaparlar ve beline kuşak olarak bağlarlar. Sır kuşağı denilen bu kuşak, Hz. İsmail’in el ve ayağına benzetilir.

Tiğ-bend bağlamak, Mansur gibi idam edilmeye, üç ismi birlemeye, kendi vücudunu ispat ve men edilen şeylerin girdabından kurtarmaya, eline, beline, diline sahip olmaya, ahd-i misakta sabit olmaya işaret eder.

ELİFÎ NEMED: Dervişlerin çeyizleri arasında bulunan “gayret kemeri”, “şedd-i şerif”, “kanberiyeye”, “tiğ-bend” ve “palhenk” diye bilinen bel kuşaklar, çeşitli tarikatlar tarafından kendi yollarını ve makamlarını belirtmek üzere kuşanılmıştır.

Peygamberler arasında on yedi peygamber kemer kuşanmıştır. Bunlar Âdem (a.s.), Hz. Nuh, Şit, Şuayb, Yakub, Yusuf, Davud, İbrahim, Musa, İdris, Zülkifl, Yuşa, Zekeriyya, Salih, Hud, İsa ve Muhammed (s.a.v.) dir.

Cenabı-ı Hak, Peygamberini (sav) miraca davet ettiği zaman kemer verdiği için tarikat ehline kemer bağlamak farz oldu. Ayrıca Rasulullah (s.a.v.), kemer bağladığı için sünnet de oldu. Ashab kemer bağladığı için de müstehap oldu.

HIRKA: Tören hırkası anlamında «resim hırkası» da denen bu üst giyim, kolları yetmiş santimetre genişlikte ve bir metreyi geçen uzunlukta, önü açık ve yakasızdır. Geniş ve belsiz olup ayaklara kadar uzanır.

HAYDARİ: Mintan üstüne giyilen yakasız, önü açık, bele kadar gelen, kolsuz, düz bir yelettir. Rivayet olunur ki: Hicretin sekizinci yılında Hz. Peygamber (sav), Cafer b. Ebu Talib’i Mu’ta menzilineki kâfirlerle savaşırken, düşmanlar kılıçla vurarak önce sağ, sonra sol kolunu kesip vücudundan ayırmışlar ve şehit etmişlerdi. Kardeşi İmam Ali b. Ebu Talib’in bu işten haberi olunca, Ca’fer-i Tayyar’ın ezasına tahammül edemeyip, kendisinin giydiği hırkasına iki kollarını kestirip, kolsuz olarak

giydiğinden ve İmam Ali'nin lakabı olan Haydar ismi o sevb'e (elbiseye) âlem olduğundan Haydari denilmiştir.

Bir başka rivayet de Hz. Ali'nin Hayber Kalesi'nin kapısını omuzlayıp kapıyı yerinden kopardığında hırkasının bir kolu kopmuş ve kendisinin de diğer kolu koparıp hırkayı kolsuz olarak giydiğinden dolayı, o hırkaya Haydari denilmiştir. İmam Ali'ye nispetle tarikat ehlinin giydiği ve omuzlarına birer parça koyarak, Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin'e işaret olunarak giyinilir.

HABBE: Haydarinin önüne takılan ince zincirler ile asılan "habbe" fındık büyüklüğünde bir çeşit taştır.

Rasulullah (s.a.v.) Efendimiz Mekke'den Medine'ye gece vakti hicret ettiğinde, Mekke yakınlarındaki Sevr mağarasında barınmışlardı. Burada Hz Ebu Bekir'i bir yılan sokmuş ve bu sebeple ateşlenmişti. Hz. Rasulullah (s.a.v.) su bulamadığından eline geçen bakla büyüklüğündeki bir taşı onun ağzına vermiş, o anda yılanın zehrinin verdiği acı ve susuzluk hissi kaybolmuştur. Hz. Ebu Bekir daha sonra o taşı hararet çektiği zamanlarda kullanır oldu.

Ayrıca Hz. Ebu Bekir'in (r.a.) az söz söylemek için ağzına taş koyduğu da yazılıdır. Ne zaman konuşması gerekse önce düşünür, sonra ağzından taşı çıkarıp konuşurlardı. Sonra yine taşı ağzına alır ve tesbihe dalarlardı. "Arakan" denilen bu taş, koyu tarçın rengindedir.

ARAKIYYE: Ter emen anlamlarına gelen bu kelime, beyaz ve dövme yünden yapılmış, sikke kadar uzun olmayan bir serpuştur. Semâ çıkarmamış dervişler, arakiyye giydikleri gibi çocuklarla kadınlara şeyh tarafından arakiyye tekbir edilirdi. Üstü yukarıya doğru sivrice, dar ve iki yandan yassı olup üstte, âdeta önden arkaya doğru ve yüksek bir çizgi teşkil edecek tarzda yapılmış olanlarına «**elifi arakiyye**» denir.

ZİKKE: Külâh-ı Mevlevi ve fahir de denen zikke; içice geçmiş iki kat ve koyu kahverenginde yahut bal rengi veya beyaz, aşağı yukarı 45 - 50 santimetre uzunluğunda, dövme yünden yapılmış bir külahdır. Üst tarafı, alt tarafına nispetle biraz daha dardır. İlk zamanlarda alt kenarı kalın, üstü sivrice ve kalıpsız olan zikkeler, son zamanlarda boyca kısalıp yukarıdaki uzunluğa indiği gibi keçe de incelmış ve fese benzemiştir. zikke zamklanır, kalıplanır, ütülenir, parıl parıl bir hale getirilir.

İSTİVA: Hilâfet alâmeti olup sikkenin üstüne, önden arkaya doğru çekilen iki parmak enliğinde dar ve genellikle yeşil bir çuhadır. Son zamanlarda zikkesine istiva çeken şeyhe de az rastlanmaktadır.

Mevlevi şeyhlerinin sikkelerindeki destara hattı istiva denir ki o şeyhin nübüvvet yolundan olduğuna işarettir. Tekkelerde bu edeb Hz. Ebubekir efendimizin sünnetidir. Hz. Peygamber (sav) bir zikir meclisinde mübarek hırkalarını ashaba hediye edince, mübarek hırkaları ashab sayısınca parçaya bölünmüştü. Hz. Ebubekir efendimiz de bu parçayı sarığının üstüne "ne mübarek o parça ki başımın tacıdır" manasında iliştiince bu edep tekkelerde devam ettirilmiştir.

"Ey sevgili, ilacım da sensin, çarem de sensin. Yüz parça olmuş gönlümün nuru da sensin. Çaresiz gönlümde senden başka ne varsa hepsi yok oldu. Beni kimsesiz bırakma! Gel!" Hz. Mevlana

HAZRETİ MEVLANA (Kaddesallahu Sırrahu) MENKİBELERİ

BU ALTINLARI ÇAMURA ATIN

Selçuklu Sultanı Rükneddîn, Mevlana'ya beş kese altın gönderip almasını arzu etti. Talebelerinden Mecdüddîn, Mevlana'ya altınları arz edince "Beni hakikaten seviyorsanız, bu altınları dışarıdaki çamurun içine atın!" buyurdu. Talebeleri bu emri derhal yerine getirdiler. Dünyaya kıymet veren bazı kimseler, bu altınları almak için çamurun içinde aramaya başladılar. Fakat üstleri başları, yüzleri çamurdan görünmez hâle geldi. Mevlana, talebelerine onların bu vaziyetlerini göstererek "Bu altınlar, şu gördüğümüz dünya ehlinin üstünü başını batırdığı gibi, ahiret ehli olanların da kalbini karartır, kirlendir. Çeşitli günahlara sevk edip ibadetlerden alıkoyar. Bu sözlerimi yanlış anlamayınız. Dünya için çalışmayınız demek istemiyorum. Dünya malının muhabbetini kalbinize koymayınız diyorum. Hiç ölmeyecekmiş gibi dünyaya, yarın ölecekmiş gibi ahirete çalışmak lâzım geldiğini herkes bilir. Burada dikkat edilecek nokta, hırs ve tamaha düşmeden kanaat üzere bulunmaktır. Dünyada, ahiret saadeti için çalışmalı, kazanmalı, niyeti düzeltmelidir. Çünkü İslâmiyet, insanlara faydalı olmayı emreder. En büyük saadet, en büyük sermaye, helâlinden kazanıp, hayır ve hasenat yaparak ahirete göndermektir. Buna rağmen asıl sermaye mal, mülk, para sahibi olmak değil; ilim, amel, ihlâs ve güzel ahlâk sahibi olmaktır." buyurdu.

ALLAH ALLAH NİDÂLARIYLA

Mevlana'nın Celâleddîn isminde bir talebesi vardı. Ticaretle uğraşır, at alıp satardı. O anlatır: "Bir gün Mevlânâ sarığını sarıp giyinmiş olduğu hâlde, bana bir at hazırlamamı emretti. Ben, atların

İçinden en güçlüsünü eğerlemek için huzurundan ayrıldım. Fakat at huysuzluk yaptığından bir türlü eğerleyemiyordum. Yanıma iki kişi daha alıp, atı zorla eğerledik. Buna rağmen at hâlâ huysuzluk yapıyordu. O hâliyle Mevlana'nın bulunduğu yere getirip, atın hazırlandığını bildirdik. Mevlana dışarı çıkar çıkmaz at sakinleşti ve önceki huysuzluğu kalmadı. Mevlana ata binip, kible istikametinde yola çıktı. Ancak akşama doğru, ter içinde, toza gark olmuş bir vaziyette döndü. At oldukça zayıflamış görünüyordu. Cesaret edip bir şey sormadık. Ertesi gün yine bir at hazırlamamı emretti. Başka bir atı eğerleyip getirdik. Dünkü gibi gitti, akşama doğru geldi. Üçüncü gün de aynı şekilde gitti. Akşama doğru geldiğinde "Elhamdülillah! Ey cemaat! Müjdeler olsun ki, o kâfir, Cehennem'in dibini boyladı." dedi. Biz edebimizden yine bir şey sormadık. Aradan birkaç gün geçmişti. Şam tarafından bir kabile gelip, o taraflarda, Müslümanlar ile Moğolların yaptığı savaşı anlattılar. Dediler ki "Düşman askeri oldukça çoktu. Müslümanlar mağlup olmak üzere idiler. Son üç günde, Mevlânâ, bir atın üzerinde olduğu hâlde savaş meydanında görüldü. En ön safta "Allah, Allah!" nidalarıyla düşmana hücum edip önüne geleni bir vuruşta ikiye bölüyordu. Müslümanlar, Mevlana'nın akıl almaz hâllerini ve yardımını görünce, bozulan moralleri düzeldi. Art arda yaptıkları hücumlarla düşmanı geriye püskürttüler. Mevlânâ düşman komutanını öldürünce, kâfirler kaçmaya başladılar." Ben bu haberi işitince, doğruca hocam Mevlana'nın huzuruna çıktım. Beni görünce "Müslüman askerlere yardım edilmiş ve zafere kavuşmalarına sebep olunmuştur. Ey Celâleddîn! Bize can u gönülden hizmet edenler, dünya ve ahirette gam ve kederden kurtulur." buyurdu.

NE SORARLARSA BİLİYORUM DE!

Mevlana'yı sevenlerden bir kimse, Mısır'a ticaret yapmak için gitmeye hazırlandı. Akrabası gitmemesi için çok zorladı ise de dinlemedi ve kararından vazgeçmedi. Bunun üzerine yakınları, durumu Mevlana'ya bildirip gitmemesini istirham ettiler. Mevlana da: "Gitme!" dedi. Ancak o kimse dinlemeyip gizlice yola çıktı. Gemi ile yolculuk yaparken bir küffar gemisi bu gencin bulunduğu gemiye saldırdı. Pek çok yolcu ile beraber bu genci de esir aldılar. Memleketlerine götürüp çeşitli yerlerde çalıştırdılar. Genç, başına gelen felâketlerin sebebini, Allah Tealâ'nın sevdiği bir kulun sözünü dinlememekten olduğunu anlayıp çok pişman oldu, tövbeler edip istiğfarda bulundu. Bu şekilde kırk gün devam etti. Ertesi gün rüyasında Mevlana'yı gördü. Ona, "Yarın sana bazı şeyler soracaklar. Ne sorarlarsa, biliyorum, de!" diye tembihte bulundu. Bir hastalık ile ilgili ilaç tarif etti. Genç uyandığında sevince gark olup sabahı ipe çekti. Sabahleyin yanına gelenler kendisine "Doktorlukla ilgili bir bilgin var mı?" diye sordular. Genç de "Var!" deyince, genci alıp o yerin hükümdarına götürdüler. Meğer o yerin hükümdarı hasta imiş. Hiçbir doktor derdine çare bulamamış, hükümdar da hastalıktan kurtulamamış. Bu genç, hasta hükümdarı görüp; "Bana, şu meyvelerden şu kadar, şu otlardan şu kadar getirin." dedi. Kısa zamanda bulup getirdiler. Genç, hepsini güzelce öğütüp karıştırdı ve macun hâline getirerek hastaya yedirdi. Hasta, Allahü Tealâ'nın izniyle bir anda şifa buldu. Hükümdar bu hastalıktan ümidini kesmiş iken, birden şifaya kavuşunca, gence "Bir muradın varsa söyle, yerine getireyim. Mal, mülk istersen seni zengin edelim." diye ısrarla sorunca, genç, "Ben, hiçbir şey bilmeyen bir kimseyim. Ailemden ve hocamdan izinsiz para kazanmak için evden çıktım. Beni yolda esir alıp, buralara getirdiler. Esir olunca, başıma gelen bu musibetin sebebini anlayıp, çok tövbe ettim ve hocam Mevlana hazretlerinden manen af diledim. Kendisini, kurtulmam için Allahü Tealâ'ya vesile eyledim. Bu akşam hocam Mevlana, bana bu size yaptığım şeyleri tarif eyledi. Ben de aynen yaptım. Gördüğünüz gibi, bütün bunlar, hocamın himmeti ve bereketiyle oldu." dedi. Hükümdar genci serbest bıraktı. Çok para vererek zengin eyleyip, memleketine gönderdi. Mevlana'ya da pek çok hediyeler gönderdi.

FATIHA TEFİRİ

Fahredden Razi Hazretleri (1149-1209), Mefatihü'l-Gayb da (Tefsir-i Kebir) Fâtiha-i şerifenin tefsirinde; şeriat-tarikat ve hakikati şöyle izah ediyorlar:

Üç çeşit İlâhî emir tebliğ buyruldu:

Birincisi, zâhirî amellere muvâzabet, yani aksatmadan devam etmektir ki, şeriat makâmıdır. Bunu, “Ancak sana ibâdet ederiz” âyet-i kerîmesi tebliğ eder.

İkincisi, şahadet âleminden gayb âlemine tevecühle (görünen âlemden görünmeyen âleme yönelerek), o âlemi bu âleme musahhar yani boyun eğmiş, emri altına girmiş görmek ve gaybî imdat (mânevî yardım) olmadıkça, zâhirî amellerde istikamet in müyesser olamayacağını bilmektir ki, bu, tarikat makâmıdır. Yani; her türlü yardımın, hatta günahlardan kaçınıp ibâdetleri yapabilmeyenin dahi Allah Teâlâ'nın tevfiği ve yardımını ile mümkün olduğunun şuûr ve idrâki içerisinde olmaktır. Şeriat makâmında amellerin mukabili sevap, tarikat makâmında ise kurbiyettir, Allâh'a yakınlıktır. Bunu da, âyet-i celîledeki “*Yalnız senden yardım dileriz*” cümlesi bildirir.

Üçüncüsü de; şahadet âlemini büsbütün azlolunmuş (hiçbir şeye tesiri kalmamış), bütün her şeyin ve her işin yalnızca Allâh'ın (c.c.) yed-i kudretinde olduğunu görmektir ki, bu da hakikat makâmıdır. O makâmı müşâhede eden kulun, yakînen bileceği gibi, bunu da, “*Bizi doğru yola hidâyet eyle*” kavli-i şerîfi göstermektedir.

Burada bazı incelikler daha arz etmek isterim. Şöyle ki:

Talep ve arzu edilen bir şeyin elde edilebilmesi için, beraberce çalışıp gayret sarf eden ruhlara nisbetle, yalnız başına hareket eden bir ruhun zayıf kalacağı müsellemdir, yani inkârı mümkün olmayan bir hakikattir. Tek bir rûh, topluca hareket eden birçok rûhün nâil olduğu maksada, münferiden vâsıl olamaz. İnsan, tek başına arzusuna kavuşamayacağını anlayınca; rûhunun inkişâfı için, İlâhî nûr ve feyz talebinde bulunan mübârek ve mukaddes ruhlara iltihâk (katılma) lüzûmunu hisseder. Bu iltihaktan sonra, onlardan yardım göreceği için; talebi kuvvet, istidâd ve kabiliyeti kemâl bulur, olgunlaşır. Binâenaleyh tek başına iken kavuşamayacağı maksatlara, bu beraberlikle nâil olabilir. İşte, “Bizi doğru yola hidâyet eyle” âyetini tâkip eden, “O, kendilerine in'am ettiğin mes'utların yoluna” buyrulması, bu güzel nükteden dolayıdır.

Bir rûhün, mübârek ve temiz ruhlarla beraberliği, onun kuvvet ve istidâdını ziyâdeleştirip kemâle erdirir. Bu bakımdan, fâsıklara işâret eden, “Ne o gadap olunanların” ve kâfirlere delâlet eden, “Ne de sapkınların yoluna değil” kavilleriyle, habis ruhlarla beraberliğin de hüsrânı mücîp olacağı, zarar ve ziyânı beraberinde getireceği, tahzîr (sakındırma) yoluyla anlatılmış oluyor.

Hulâsa; yukarıda ifade olduğuna üzere, “Ancak sana kulluk ve ibâdet ederiz” âyeti ile şeriat makâmı, “Ancak senden yardım dileriz” kavli ile tarikat makâmı, “Bizi doğru yola hidâyet eyle” âyet-i celîlesi ile de, hakikat makâmı gösteriliyor. Sonra da, Erbâb-ı sâfâ (iyi kimseler) ile beraber olmak sayesinde istidat kazanmanın, erbâb-ı şekâvetten (kötü kimselerden) uzak durmakla da, istikmâl-i feyz etmenin yani feyzini tamamlamanın kolaylaşacağı bildiriliyor.

Bazı âlimler derler ki, “Bizi doğru yola hidâyet eyle” kavli ile iktifâ buyrulmayıp da, “O kendilerine in'am ettiğin mes'utların-bahtiyarların yoluna” dahi denilmesinin hikmeti şu olmalıdır:

Bir derviş; kendisini, dalâlet yollarından koruyup doğru yola sevk edecek bir mürşidin feyizli nazarlarına mazhar olmadıkça, hidâyet ve mûkaşefe makamlarına vâsıl olamaz... Yani maksada götüren, gâyeye ulaştıran yola ve gayb âleminin görülmesini sağlayan hâllere kavuşamaz. Mürşidin lüzûmu âşikârdır, ona olan ihtiyaç açıktır... Zira halkın ekserisi, hakkı bâtıldan ayırmaya muktedir değildir; hidâyeti dalâletten, doğruyu eğriden, sağlamı bozuktan, güzeli çirkinden ayırt edemezler. Bir noksan ve kusurlu olan bir kimse, her halde bir Mürşid i kâmile uyup onun ardından gitmelidir ki, ondan kuvvet, bilgi, muhabbet ala ala o da kemâl derecesine doğru yol alabilsin.

(*Üstad Mustafa Özbağ'ın Tasavvuf Risalesi'nden yararlanılmıştır.*)

SURELERİN İSİM ANLAMAMI

1-el-FÂTIHA

Kur'an'ın ilk sûresi olduğu için açış yapan, açan manasına "Fâtiha" denilmiştir.

2-el-BAKARA

Adını, 67-71. âyetlerde yahudilere kesmeleri emredilen sığırdan alır.

3-ÂL-İ İMRÂN

34-37. âyetlerde Hz. Meryem'in babasının mensup olduğu İmrân ailesinden söz edildiği için sûre bu adı almıştır.

4-en-NİSÂ

"Nisâ" kadınlar demektir. Bu sûrede daha çok kadından, cemiyet içinde kadınların hukukî ve içtimai yer ve değerlerinden bahsedildiği için adına "Nisâ" denmiştir.

5-el-MÂİDE

"Mâide" sofradır. 112 ve 114. âyetlerde, Hz. İsa zamanında, gökten indirilmesi istenen bir sofradan bahsedildiği için sûreye bu isim verilmiştir.

6-el-EN'ÂM

Sûrenin bazı âyetlerinde Arapların, kurban edilen hayvanlarla ilgili birtakım gelenekleri kınandığı için sûreye En'âm sûresi denmiştir. En'âm; koyun, keçi, deve, sığır ve manda cinslerini bir arada ifade eden bir kelimedir.

7-el-A'RÂF

46. ve 48. âyetlerde A'râf'ta yani cennet ve cehennem ehli arasındaki yüksek bir yerde bulunan insanlardan söz edildiği için sûreye bu ad verilmiştir.

8-el-ENFÂL

Enfâl, ziyade manasına gelen "nefl" kelimesinin çoğuludur. İslâm dinini savunmak için yapılan savaşlarda elde edilen sevaba ek olarak alınan ganimet malına da "nefl" denilmiştir. Sûrenin birinci âyetinde savaştan elde edilen ganimetlerin Allah ve Resûlüne ait olduğu ifade edildiği için sûreye bu ad verilmiştir.

9-et-TEVBE

104. âyet tevbe ile ilgili olduğu için sûreye bu isim verilmiştir.

10-YÛNUS

98. âyette Hz. Yunus'un kavminden bahsedildiği için sûreye bu ad verilmiştir.

MEVLEVİ KÜLTÜRÜNDE KULLANILAN BAZI TERİMLER VE SEMBOLLER

Mevleviyye: Mevlânâ'ya izafe edilen, ancak oğlu Sultan Veled (ö. 712/1322) tarafından kurulmuş bir tasavvuf okulu. Mevlevi Tarikatı olarak da geçer.

Tarikat: Tasavvufta, Allah'a ulaşmak için tutulan yol manasına gelir. Bu yol boyunca yapılan yolculuk hayattaki bir şeyhin öncülüğünde gerçekleşir. Tarikatlar, kuruluşlarından itibaren yalnız dinî, tasavvufî bir örgütlenme hâlinde kalmayarak sosyal, siyasal, kültürel, sanatsal ve askerî birer kurum olarak önemli görevler yapmışlardır. Kur'an ve sünnet çizgisinde devam eden tarikatlar halen bu vazifelerine devam etmektedirler.

Semahâne: Sema evi. Sema edilen yer anlamına gelen fars dili kaidesine yapılmış bir terkiptir.

Tekke: Tekke (tekye, galat), dayanma, dayanacak yer, tarikat etkinliklerinin yapıldığı, zikir halakalarının kurulduğu yer demektir. Tekkeler “zâviye, dergâh, hangâh, astâne” gibi adlarla anılmıştır. Her tarikatın asithâne adıyla anılan “merkez tekkesi”, tarikat pirinin bulunduğu ya da gömülü olduğu tekkedir.

Mürşid: Arapça, doğru yolu gösteren, uyarıcı, irşad eden demektir. Gerçek mürşid Hz. Muhammed (s.)'dir. Diğer mürşidler, O'nun manevî mirasını elde etmeğe muvaffak olmuş kişilerdir. Tasavvufta kendisine bağlanan insanları (mürit) tarikat kuralları içinde eğiten mutasavvıf demektir. “Ata”, “şeyh”, “mukaddem” gibi adlarla da anılan mürşid, bir tarikatın kurucusu (pîr) olabileceği gibi, ölümünden sonra onun yerine geçen halifelerinden biri de olabilir. Tasavvuf anlayışına göre mürşidin hem vuslata ulaşmış bir veli, hem de eğiticilik, yol göstericilik niteliklerine sahip bir mürşit olması gerekir. Her veli, özellikle meczup veliler mürşidlik görevini üstlenemezler.

Mürid: Arapça, isteyen demektir. Allah'a vuslatı arzu eden, bir başka deyişle, Allah'ın ahlakıyla ahlaklanmak isteyen ve bu olgunluğun eğitimini verecek bir şeyhe (veya mürşide) bağlanan (öğrenci olarak kaydını yaptıran, bey'at eden) kişiye mürid denir.

Nevniyaz: Mevleviliğe yeni giren, yeni sema çıkararak yani sema etmeye başlayan kişi.

Neyzen: Hû esması ile ney sazına nefes veren kimse.

Mutrib/ Mutriban: Sema zikrine iştirak eden sazende.

Ayak mühürlemek:

Sağ ayağın başparmağını, sol ayağın başparmağı üzerine koyup durmak.

Bu duruma «mühr-pay» durmak da denilir. Ayağını mühürleyen, sağ elini göğsüne koyarak öbür elini de sol böğrüne doğru aynı vaziyette çaprazlayarak koyar.

Baş kesmek: Ayak mühürlenerek ve eller «ayak mühürlemek» maddesinde bildirdiğimiz gibi sağ üstte gelmek üzere göğse yahut sağ el kalp üzerinde sol el sağ böğre doğru konarak vücudun biraz öne başın vücuda doğru eğilmesi. Bu duruma niyaz etmek de denilir

Çivi: Sema meşk yerinde yahut sema meşk edilen tahtada sol ayağın yere tespitine yarayan ve başparmakla ondan sonraki parmağın arasına gelen çivi.

Çark: Farsça «çerh» sözünden bozmadır. «Çerh» sözünün meşhur anlamı, gök ve dönen şeydir. Terim olarak sol ayağa denir. Çark atmak, sema yapmak demektir.

Seccade ve Post: Seccade ve post, sufiler arasında takip edilegelen adetlerdendir. “Seccade” pamuktan, yünden ve hasırdan yapılan, dört köşeli yer örtüsüdür. Namaz kılmak için kullanılır.

Kapı: Şeriat, tarikat, hakikat ve emanet şeklinde dört adet olduğu gibi, seccadede de dört köşe bulunur. Peygamberler, ashab, on iki imam, şeyhler ve fukara dervişler için posta oturmak sünnettir. Seccadeye oturmak şeyhlik makamının alametidir. Posta oturmak mürşidlik makamının alametidir.

Mütteka: Mevlevi dervişleri 40 günlük “Erbain Çilesi” olarak adlandırılan evrede kendilerin sürekli ibadete vererek çok az yer ve uyurlardı. Dervişler bu çile evresinde uykuları geldiğinde uzanıp yatmazlar, “Mütteka” denilen bu aletin hilal gibi olan baş bölümüne alınlarını dayayarak ve bağdaş kurarak uyku halini geçirirlerdi.

Sancak: Kırmızı atlas kumaştan yapılmıştır. Sancak 17 Aralık 1959 yılında Gelibolu'dan gelen 12 kişilik bir heyet tarafından Mevlâna Müzesi'ne hediye edilmiştir. Sancak I.Dünya savaşı ile Kurtuluş Savaşında Mevlevi alay ve taburları tarafından kullanılmıştır.

Sancağın bir yüzünde yeşil destarlı Mevlevi Sikkesi üzerinde Ya Hazreti Mevlâna yazısı ile altta Mücahih-i Mevleviye diğer yüzünde üç satır halinde yazılmış Fetih Süresi yer almaktadır.

Lalelerin çaldığı enstrüman “KUDÜM”

Mevlana için kudüm, vazgeçilmez enstrümanlardan birisidir. Belki de bu sebeple Rumî, İslam kültür ve medeniyetinde çok önemli olan, yazılışı da “Allah” kelimesine benzediği için mistik hale bürünmüş lalelere kudüm çaldırmaktadır:

“Laleler kudüm çalmada, yasemin oyuna koyulmuş... Süsleneceğiz, sarhoş olmuş yasemin de kim oluyor demekte.”
(Divan-ı Kebir)

Feryat eden “KOPUZ”

Mevlana’ya göre kopuz, mızrabına vuruldukça feryat eden bir hal yaşar. Kopuz, mızrap yedikçe de yerinde duramaz ve feryat eder:

“Mademki inanan, feryat edip ağlamada kopuzdur; kopuz, kendisine birisi mızrap vurmadıkça nereden feryat edecek? Büyükler büyüğü ferah geldi çattı, ulular ulusu ferah geldi erişti; en devamlı kerem geldi, ayların ayı geldi. Kopuz huy edinmiştir, mızrap yemedikçe duramaz, dayanamaz; çalgının ayaklarına yüz sürer, başvurur.”

(Divan-ı Kebir)

Kurban sevincinin ilanı “HALİLE”

Halile; Hz. Âdem’in oğlu Habil’in koçu kabul edilip göğe yükselirken Habil’in sevinip koyunun ürküp geri dönmemesi için iki taş alıp birbirine vurarak ses çıkartmasından gelmiştir. Tarikat ehli de bayram günlerinde ya da diğer mutluluk zamanlarında zikir meclislerinde, tevhid neşesi, Allah aşkının verdiği zevk ve şevk altında iken “halile” veya “çarpate” denilen aletleri Habil’in sünnetine uyararak çalarlar.

Gönülden nağmeler koparan "TAMBUR"

Mevlana tamburu, gökyüzünün dönüşünden çıkan sese benzetmektedir:

"Hikmet sahibi kişiler; 'Biz' derler, 'Hoşa giden bu musiki nağmelerini gökyüzünün ve gökyüzünde bulunan yıldızların dönüşünden aldık. Halkın tamburla çaldığı, ağızla söylediği sesler, gökyüzünün dönüşünden çıkan seslerdir.'" (Divan-ı Kebir)

"Tambur, yaşayış dediğin bizim yaşayışımız diye gönülden nağmeler koparmış; can arısı, şu baldan mimarlık öğrenmiş." (Divan-ı Kebir)

Allah'ın sırlarını insanlara fısıldayan "NEY"

Reynold A. Nicholson'un deyişiyle Mevlana; kendisini, Çelebi Hüsameddin'in ağızından üflenen ve kendi yarattığı gıryan musikiyi döken bir neye benzetir. Üstadımız Mustafa Özbağ Beyefendi'nin tasviriyile ney;

"Allah'ın sırlarının, esrarının nefesidir. Ney sazına üflenen nefes Allah'ı simgeler ki bizler ney sazına her üfleliğimizde İsm-i Azam 'Hu' ismini zikrederiz. Başpare en mahrem yerdir, yâri öpüşün yeri, dudağıdır. Nefes Allah iken dudak da Hz. Resulullah(sav)'tır. Kamış ise tasavvuf öğretisindeki üstadı simgeler. Üzerinde nakşetmiş her bir delik ise tabiri caizse dervıştır. Velhasıl ney; dervişlerin cem'ine vesile üstat ile vücut bulurken Muhammed-i Mustafa'da ilahi nefese ulaşır."

"Gizli sırlarını söylemede cihanın: O yanık ney, o yanık ney, yanık ney. Ney nedir? O busesi güzel cananın, öptüğü şey, öptüğü şey, öptüğü şey." (Divan-ı Kebir)

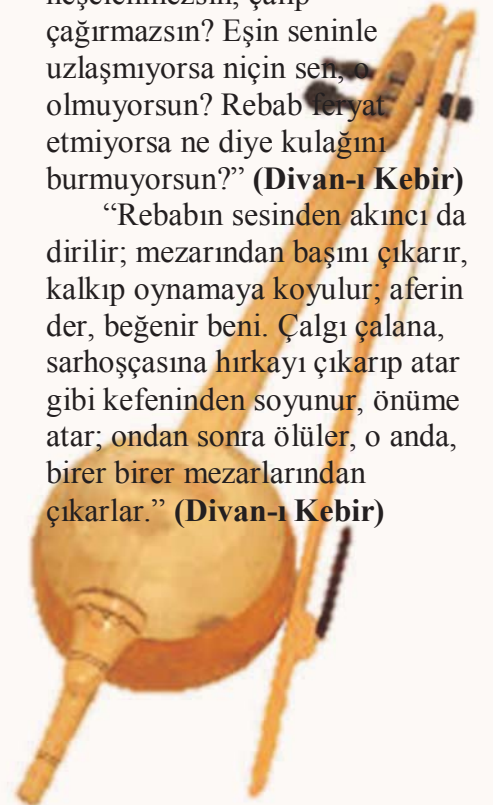
"'Hu' diyen neyden ilahi nefes akar, Rabbani hitap ve ses yansır; 'Ben sizin Rabbiniz değil miyim?' (Araf, 172) hitabındaki doyumsuz ahenk akseder." (Divan-ı Kebir)

Âşıkların dili ve sesi "REBAB"

Müzik aletlerinin içinde, Mevlana için rebabın ayrı bir yeri vardır. Neyden sonra en çok dillendirdiği çalgının rebab olduğu söylenebilir.

"Ben de aşk rebabıyım, aşkım rebabın aşkına benziyor; acıyı, Allah'ın lütuf yayını, ihsan mızrabını istiyorum. Sevgilin yoksa ne diye aramaz, istemezsin? Sevgiliye kavuştusyan ne diye neşelenmezsin, çalıp çağırılmazsın? Eşin seninle uzlaşmıyorsa niçin seni, o olmuyorsun? Rebab leryat etmiyorsa ne diye kulağını burmuyorsun?" (Divan-ı Kebir)

"Rebabın sesinden akıncı da dirilir; mezarından başını çıkarır, kalkıp oynamaya koyulur; aferin der, beğenir beni. Çalgı çalana, sarhoşçasına hırkayı çıkarıp atar gibi kefeninden soyunur, önüme atar; ondan sonra ölüler, o anda, birer birer mezarlarından çıkarlar." (Divan-ı Kebir)

TASAVVUF VE MUSİKİ

Eğlenme, insani yapıdan (fitrat) kaynaklanan bir istek ve ihtiyaçtır. Beşeri yapının gereği olan hiçbir istek ve ihtiyaç dinde cevapsız bırakılmamıştır. Fakat bu isteklerin tatmini başıboş ve sınırsız da değildir. Günlük hayatın çeşitli problemleri karşısında yorulan, bunalan ve sıkılan insanın meşruiyet sınırını aşmamak şartıyla eğlenmesi, dinlenmesi, ferahlaması caizdir. Nitekim Hz. Peygamber (sav) sadece söylenen sözdeki yanlışlıklara müdahale etmiş, aşırılık bulunmayan mersiye ve benzeri şeylerin dinlenmesine müsaade etmiştir. Bundan da bu tür şeylerin şartlarına uygun bir şekilde icrası halinde söylenilmesinin ve dinlenilmesinin caiz olduğu sonucuna varılabilir. (Nesai, İbnMace, Buhari, Ahmed bin Hanbel, Beyhaki) Müziğin en eski dönemlerden beri insan üzerinde derin etkilerinin olduğu bilinen bir gerçektir.

Gerek doğulu gerekse batılı birçok düşünür, filozof, arif, bilge kişiler bu hakikatin farkında olup bunu zaman zaman sohbetlerinde veya eserlerinde dile getirmişlerdir. Bu nedenle hayatın her alanında etkin olmuş, iyi yönde de kötü yönde de kullanılmış ve halen de kullanılmaktadır.

Müzik denilince, yüzyıllardır insanlığa hiçbir ayırım gözetmeden merhamet, şefkat, hoşgörü ve sevgi ışıkları saçan bir büyük insanı yani Mevlana'yı hatırlamamak mümkün mü? Mevlana büyük eseri Mesnevi'sine "*Dinle ney'den*" diye başlamakta, devam eden on sekiz beyitte de neyden bahsetmektedir.

Değerli bir eser kabul edilen Mesnevi-i Şerif'te bizim inancımıza göre "*ney*" ile sembolize edilen hakikat musikidir. Bu manada "*ney*"e yüklenmiş olan anlam musikiye-müziğe yüklenmiş olmaktadır. O'nun yolundan gidenlerin musikiye neden bu kadar önem verdikleri ve bu sahada inanılmaz güzellikte musiki eserleri vücuda getirdikleri gerçeğinin ardında Onun bu irşadı aranmalıdır.

Mevlana, Divan-ı Kebir'inde müziğin gül bahçesine açılmış bir pencere olduğuna inanmakta ve âşıkların gönül kulaklarının, hep bu pencerenin başında bulunduğunu söylemektedir. (Divan-ı Kebir)

Güzel ses dinlemeyi âşıkların gıdasına benzeten Mevlana Celaleddin, güzel ve hoş sesleri dinlemede buluşma, kavuşma ve vuslatın hayalini görmektedir.

Araf suresinin 172. ayetinde Cenab-ı Hakk'ın ruhları ilk defa yarattığı zaman onlara “*Ben sizin Rabbiniz değil miyim?*” diye sorduğu ve onlardan “*Evet, Rabbinizsiniz!*” cevabını aldığı bildirilmektedir. İşte bu halde ezeldeki ilahi huzuru ve enfes hitabı hatırlama zevki bulunmaktadır. İnsanoğlunun ilk defa duymuş olduğu bu ahenkli ve tatlı nağmenin dünyadaki müziklerin ilk örneğini teşkil ettiği mutasavvıflar tarafından kabul edilmektedir. Nitekim gönüldeki hayaller, güzel sesle tekâmül eder ve bakılmaya kıyılmayacak derecedeki şekillere kalp olur.

Tabiatta ve varlık alanında her ne varsa, insan kulağı duyar, manevi âlemlere iştihakı olanlar ise dinler. Ancak nice sesler vardır ki, dinleyeni görünmeyen âlemlere taşır. Nitekim Mevlana'nın deyişiyle,

“Sesi yücelere, yükseklere çeken her sesi, yücelerden gelen ses olarak bil. Sana hırs veren, nefsanî duygunu artıran sesi de insanı yaralayan kurt sesi bil.”

Müzik ve nağme tesiri, Mevlana'nın gözünde sahibinin vasfıyla şekil bulur. Zira öyle sesler vardır ki, zerrelere oynatıp uçurur; dağ işitse tüm haşmetiyle kalkar, raks etmeye başlar (Divan-ı Kebir). Nice sesler de vardır ki, her kim işitse fenası ile vuku bulur. O halde musikinin-müziğin kazandığı anlamda sahibinin vasfıyla mukayyettir.

Dağları bile oynatan nağmeler, Sevgili'nin dilinde Mevlana'yı sabahlara kadar uyutmaz. Çünkü bu sözler ve sesler, gönül mahallinin mekânlık ettiği yerden gelmektedir. Ancak Rumî için buradaki söz ve sesler, çalgıyla harmanlaşmış olmalıdır.

“Can nağmeleriyle neşelendirin beni, tellerin seslerini duyurun bana” diye seslenen Mevlana, güzel ses ve şarkı dinlemeye olan düşkünlüğünü gizleyemez: *“Güzel seslerle söyleyin, dinleyeyim; şarkılarınız, duyduğum en güzel en temiz şarkılardır.”* (Divan-ı Kebir)

İslam dünyasında müziğin caiz olup olmadığı hususunda birçok farklı görüşler bulunmaktadır. Fakihler, ulemalar bu konuyu sohbetlerinde, eserlerinde sıkça vurgulamışlar; bu hususta açık bir ayet olmamakla beraber bazı ayetleri bu konuya açıklık getirmek için tefsir etmişlerdir. Müzikle alakalı hadisleri de yorumlamışlardır.

Malum odur ki; hadislerin algısının ve aktarımının doğru olabilmesi için vuku bulduğu zaman ve olaylar bilinmelidir. Bu konu hakkındaki hadislere ve atıfta bulunulduğu iddia edilen ayetlere bakıldığında açıkça bir haramiyetten bahsedilmemektedir. İslami olarak haramiyetin gerçekleşmemesi için sınırlar bellidir. Şehvî, ahlakî bozukluklara neden olmayan nağmeler ve eserler hakkında olumsuzluk yoktur. Zaten musikinin algılanışı da bireylerin kendileriyle alakalıdır.

Mevlana Celaleddin-i Rumi'nin bu husustaki bir kıssası sanıyorum ki durumu özetler niteliktedir: Bir gün bir mecliste Mevlana, musikinin kalp ve ruh üzerindeki etkilerinden söz ederken;

“Rebabın sesi, Rabbanî cennetlerinin kapılarının sesidir. Biz buradan onu duyar, onu zevk ederiz!” deyince musikiden haz almayan, zevk duymayan birisi;

“Biz istesek de istemesek de dinlemek zorunda kalıyoruz. Kulağımıza geliyor, duyuyoruz ama hiç hoşlanmıyoruz! Tasvip de etmiyoruz!” deyince Hz. Pir;

“Haklı!” demiş, *“Onlarda haklı. Zira biz rebabda cennet kapılarının açılış seslerini duyduğumuz için hoşlanıyoruz, onlar da kapanış seslerini duydukları için hoşlanmıyorlar.”* Allah'ın sırlarını insanlara fısıldayan “NEY” Üstadım Mustafa ÖZBAĞ Beyefendi'nin tasviriyle *“Allah'ın sırlarının, esrarının nefesidir. Ney sazına üflenen nefes Allah'ı simgeler ki bizler ney sazına her üfleliğimizde İsm-i Azam “Hu” ismini zikrederiz. Başpare en mahrem yerdir, yâri öpüşün yeri, dudağıdır. Nefes Allah iken dudak da Hz. Rasulullah(sav)'tır. Kamış ise tasavvuf öğretisindeki üstadı simgeler. Üzerinde nakşetmiş her bir delik ise tabiri caizse derviştir. Velhasıl ney; dervişlerin cem'ine vesile üstat ile vücut bulurken Muhammed-i Mustafa'da ilahi nefese ulaşır.”*

HANIMLAR ÂLEMİNİN YILDIZLARI

Meftun Ay

*"Şu toprağa sevgiden başka tohum ekmeyiz, biz
Şu tertemiz toprağa sevgiden başka bir tohum ekmeyiz, biz
Beri gel, beri
Niceye şu yol vuruculuk..."*

Diyerek bizlere seslenen Büyük Pir Hazreti Mevlana'nın incileriyle sözbaşı yapmak isterim. Umulur ki, şu karanlık dünyamıza bir ışık olup yol gösterir.

Çok kıymetli kardeşlerim, hızlı teknolojik gelişme, kural tanımayan iletişim araçlarının baskısı, modern kültür her geçen gün insani değerleri yok etmektedir. Günümüzde tamamen güç çıkar ilişkisine dönüşen toplumsal ilişkiler, maneviyatı yok etmekte, bireylerde değersizlik ve yalnızlık duygularına yol açmaktadır. Bu kimlik bunalımları daha çok da insanlığın bekasını teşkil edecek yeni nesillerde, çocuklarda meydana gelmektedir. İşte burada en büyük görev insani ve manevi değerlerle yoğrulmuş evlatlar yetiştirecek annelere düşmektedir. Hangi eğitim ve gelişmişlik düzeyine sahip olursa olsun çocuğun üzerinde en büyük etkiye sahip olan kadındır. Pratikte çocuğunu, eşini ve çevresini yönlendirirken genel anlamda toplumda da aynı oranda belirleyiciliğe sahiptir. Fakat bu sefer de günümüz kadınlarının kendilerini yetiştirmek için rol sıkıntısı çekmeleri karşımıza daha büyük bir problem olarak çıkıyor. Çözumsuz gibi gözüken ya da çözümünü İslam dışında aradığımız birçok problemin çözümü ise yıldız mesabesindeki sahabelerin örnek hayatlarında saklıdır.

"Sizden hayra çağırın, iyiliği emredip kötülüğü men eden bir topluluk bulunsun. İşte onlar kurtuluşa eren kimselerdir."(Al-i İmran suresi:104) ayeti kerimesini kendisine rehber edinin İslam'ı yaymak için büyük çaba gösteren; Hz. Hatice , Hz.Ümmü Ümame gibi hanımlar İslam'a davet sırasında Rasulullah efendimize büyük destek sağlamışlardır. Ben de bu şebi arus sayımızda, bizlere rol-model olması açısından, adını çok duymadığımız, İstanbul'un manevi fatihi Eyyüb Sultan hazretlerinin eşi Hazreti Ümmü Eyyüb radiyallahu anha'nın örnek hayatından bahsetmek istedim.

KUTLU MİSAFİRİN EV SAHİBESİ ÜMMÜ EYYÜB

Medine'de doğup büyüyen Ümmü Eyyüb, şehrin sevilip sayılan simalarından biri olan Kays bin Sad'ın kızıdır. Gençlik çağına gelince Neccaroğulları'nın ileri gelenlerinden Halid bin Zeyd radiyallahu anha'yla evlendi. Bir süre sonra nur topu gibi bir çocukları oldu. Çocuklarının doğumuna çok sevinen anne-babası ona Eyyüb adını verdiler. Eyyüb onların ilk çocukları olduğu için Arap geleneklerinden ötürü ona Ümmü Eyyüb yani Eyyüb'ün annesi, eşine de Ebi Eyyüb yani Eyyüb'ün babası denmeye başlandı. Zaman içinde künyeleri isimlerinden daha fazla kullanılır oldu. Hatta bundan dolayı annemizin ismi kaynaklarda geçmeyecek kadar unutuldu.

Eyyüb'den sonra Halid ve Abdurrahman adında iki oğulları, Amre adında bir kızları oldu. Çoğu Medineliler gibi onların da bağ bahçeleri vardı. Hemen evlerinin yanında hurma bahçeleri olan aile, geçimlerini bu bahçeden elde ettikleri ürünle ve besledikleri keçilerle temin ediyorlardı. Hatta Efendimizin şiddetli açlık çektiği bir günde, onun için keçilerden bir tanesini kurban etmişlerdi. Birbiri ile iyi anlaşan eşler, Medinelilerin Allah Rasulu sallallahu aleyhi vesellem ile tanıştıkları sırada bütün çocuklarını büyütmişlerdi. Hatta en küçük kızları Amre'yi Saffan bin Evs ile evlendirmişlerdi. Kızı ve damadı eşi Eyyüb el-Ensari Hazretlerini çok sevdiğinden çocuklarına dedelerinin ismi olan Halid adını vermişlerdi.

İslam'a ilk giren Medineliler Ebu Eyyüb ve Ümmü Eyyüb'e İslam'ı anlatınca hiç tereddütsüz ikisi de müslüman olmuşlardı. İkinci Akabe biatına katılan eşinin sözleriyle de Ümmü Eyyüb'ün Allah Rasulu'ne olan sevgisi kat kat arttı. Zamanla bu sevgisi hasret ve özleme dönüştü. Efendimiz Medine'ye hicret edince de onu misafir etmek için can atıyordu. Nihayet efendimizin devesinin çöktüğü yere en yakın ev onların eviydi ve kurada da eşinin adı çıkmıştı. Kutlu misafiri 7 ay boyunca ağırlama şerefine erişmişlerdi.

Sonrasını Ebü Eyyub Hazretleri şöyle anlatıyor: "Hz. Peygamber, Medine'ye teşrif buyurdu.

Bana misafir oldu. Allah Resûlü kendisinin alt kata, bizim de üst kata yerleşmemizi uygun gördü. Akşam olunca Resûlullah'ın evin altında olduğunu düşünerek onunla vahiy arasında bulunduğumuz endişesinden ve ayrıca biz üst katta hareket ettikçe,

Hz. Peygamber'in üstüne toprak döküleceğinden ve onu rahatsız edeceğinden korktuğumuz için, ne ben ne de Ümmü Eyyub uyuyamadık. Odanın bir kenarına doğru çekilip ,eyvah biz helak olacağız, demeye başladık. Sabah olunca yanına inerek: "Ey Allah'ın Resûlü! Bu gece ne ben, ne de Ümmü Eyyub uyumadık." dedim. Hz. Peygamber: "Niye uyumadınız?" dedi. Ben de: "Çünkü sen bizim altımızda oturuyorsun. Hem seninle vahiy arasına giriyor, hem de odanın içindeki hareketlerimizle seni rahatsız ediyoruz. Çünkü biz odanın içinde dolaştıkça, senin üstüne toprak dökülüyor." dedim. Hazreti Peygamber: "Bırak bunları! Ben sana bazı kelimeler öğreteyim, sabah ve akşam onar defa "Lâ ilâhe illallâhu lehü'l-mülkü ve lehü'l-hamdü lâ şerike leh" dersen Allah sana, on sevap verir, senden on günahı siler, senin derecen on kat yükselir ve kıyamet günü on köle azât etmiş gibi sevap alırsın." buyurdu."

Başka bir rivayette de "Ebu Eyyüb şöyle anlatıyor: Hazreti Peygamber'e: "Anam babam sana feda olsun! Senin alt katta olman bize çok ağır geldi." dedim. Hz. Peygamber: "En güzeli, en uygunu bizim altta olmamızdır. Çünkü halk da gelip gidiyor." dedi. Ebu Eyyüb'ün kalbi rahat etmese de Allah Rasulü'ne itaat etti. Efendimiz evlerine gelince, bütün hayatları nurlandı. Evleri İslam okulu olmuştu. Ümmü Eyyüb annemiz ise kimseye nasip olamayacak eşsiz bir lütfâ erişmişti. En sevgilinin elbiselerini yıkama, sofrâ hazırlama, ziyarete gelen misafirlerini ağırlama, onu yakından tanıyarak Peygamber ahlakı ile ahlaklanıp onun feyz ve bereketinden faydalanma imkanına sahip olmuştu.

Eyyüb Sultan Hazretleri yine anlatmaya devam ediyor: "Bizim bir testimiz kırıldı. Su döküldü. Ben ve karım kalktık bir bez getirdik. O bezi yorgan olarak kullanıyorduk. Onunla suyu, Peygamber'e eziyet verecek korkusuyla sildik. Biz bir yemek yaptığımızda da evvelâ Peygamber'e gönderiyorduk, bize kabın dibinde bir şeyler bırakırsa, onun parmaklarının izlerini arayarak oradan yerdik. Onunla bereketi elde etmeyi umuyorduk. Bir gece yemek tabağında parmak izlerini bulamadık. Bize akşam yemeğini geri çevirdi. Biz yemeğe sarımsak veya soğan koymuştuk. Orada Peygamber'in parmak izlerini göremeyince, Resûlullah'a giderek hoşlanmadığı bir şey mi olduğunu sordum. O da "Ben onda sarımsak veya soğan kokusunu hissettim. Ben Allah'a münacaat eden bir kişiyim, arkadaşım Cebrail'i rahatsız etmek istemiyorum. Benden o kokunun duyulmasını istemiyorum. Siz ise yiyiniz." buyurmuştu."(ibn-mace)

Efendimiz daha sonradan kendi evine yerleşince bu ayrılık onların çok ağırına gitmişti. Ama yine de Allah Rasulü'ne ve ailesine hizmet etmeye çalışmaktan geri durmamışlardı. Yine "Peygamberimiz bir gün çok acıkmış, günlerce bir şey yememiş olarak tam öğle vakti evden çıktı. Yolda Ebu Bekir ve Ömer radiyallahu anhüma ile karşılaştı. O ikisi de açlıktan bitkin düşmüşlerdi. Allah Resûlü aleyhissalatu vesselam hepsini alarak Ebu Eyyüb el-Ensârî radiyallahu anh'in evine gitti. Ebu Eyyüb el-Ensârî, Hz. Peygamber aleyhissalatu vesselam için daima hazır süt buldururdu. O gün gelmesi gecikince sütü çocuklara içirmişti. Eşi haber alınca dışarı çıktı ve "Allah Resûlü hoş geldi." dedi. Allah Resûlü, Ebu Eyyüb'un nerede olduğunu sordu. Hurmalık yakın olduğu için Ebu Eyyüb el-Ensârî sesi duyarak koştu geldi ve "Hoş geldiniz." dedikten sonra "Bu vakit, Allah Resûlü'nün geldiği vakit değil." dedi. Bunun üzerine Hazreti Peygamber aleyhissalatu vesselam durumu anlattı. Ebu Eyyüb el-Ensârî hurmalığa giderek bir salkım hurma koparıp getirdi ve "Şimdi et hazırlıyorum." dedi. Hemen bir keçi kesti, yarısını tas kebab şeklinde yarısını da ateşte kızartarak pişirdi. Yemeği Hazreti Peygamber'in (aleyhissalatu vesselam) önüne koyunca Allah Resulü (aleyhissalatu vesselam): "Bir parça ekmek üzerine az miktarda et koyarak Fâtıma'ya gönder. O da bizim gibi birkaç gündür açtı." buyurdu. Sonra ashabıyla birlikte yemeği yedi. Birkaç çeşit yemeği görünce gözlerinden yaşlar boşandı ve: "Allah Teâlâ'nım: "Verdiğim nimetlerden Kıyamet günü hesaba çekileceksiniz." (Tekâsür 102/8) Bu nimetleri yerken: Bismillah deyin, doyduğunuzda ise "Bizleri yediren,içiren, yiyip içtiklerimizi boğazımızdan kolaylıkla geçiren Allah'a hamd olsun diyin." buyurdu."(ebu davud)

Ümmü Eyyüb annemiz, bundan sonra da sürekli cihada çıkan eşi Ebu Eyyüb'un ev işlerini en güzel şekilde idare ederek eşine yardımcı oldu. Gözünün arkada kalmaması için gayret etti. Peygamberimizden 3 hadis rivayet eden Ümmü Eyyub annemizin eşi gibi uzun bir ömür yaşadığı biliniyorsa da vefat yılı belli değildir. Rabbim cümlemizi bu yıldız hanımları örnek alıp, kendimizi yol vuruculuktan kurtarmayı nasip eylesin.

Selâm, Allah'ın sâlih kulları ve bizim üzerimize olsun.

Allah'a emanet olun.

IŞİD

Ayşe ARICAN

Korku salmak, dehşete düşürmek, yıldırımak¹ anlamlarına gelen terör sözcüğü Latince “terrere” sözcüğünden türemiştir. Arapça kökenli “tedhis” sözcüğü de aynı anlamda kullanılmaktadır. Ancak kullanım olarak şiddet halini de içeren bir sözcüktür. Bugünkü anlamıyla ise terör kelimesi ilk kez Fransa’da, Fransız Devrimi’nden sonra kullanılmıştır. Devrimden sonra 1793 Mart’ından 1794 Temmuz’una kadar süren dönem “terör rejimi, terör dönemi” olarak adlandırılmıştır.² Haberlerde hemen hemen hergün defalarca karşılaştığımız bir sözcük olmasına rağmen uluslararası arenada terörün ortak kabul görmüş bir tanımı oluşmamıştır. Bunun nedeni de bir tarafın terörist ilan ettiğini diğer tarafın özgürlük savaşçısı olarak tanımlamasıdır.³ Türk Kanunlarında ise terörün genel tanımı şu şekilde yapılmıştır: “Terör, baskı, cebir, şiddet, korkutma, yıldırma, sindirme veya tehdit yöntemlerinden biriyle, anayasada belirtilen Cumhuriyetin niteliklerini, siyasi, hukuki, sosyal, laik, ekonomik düzeni değiştirmek, devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünü bozmak, Türk Devleti’nin ve Cumhuriyeti’nin varlığını tehlikeye düşürmek, devlet otoritesini zaafa uğratmak veya yıkmak veya ele geçirmek, temel hak ve hürriyetleri yok etmek, devletin iç ve dış güvenliğini, kamu düzenini veya genel sağlığı bozmak amacıyla bir örgüte mensup kişi veya kişiler tarafından girişilecek her türlü eylemlerdir.”⁴ Terör kelimesi sonuna eklenen “-izm” eki ile terör fikrinin siyasal amaçlar için örgütlenerek şiddet içerikli eyleme dönüşmüş halini ifade etmektedir.⁵ Terörist ise terör eylemini gerçekleştiren kişi ya da kişileri tanımlayan bir sözcüktür. Terörist, toplumun içinden çıkmakta ve yine o toplum adına, topluma ve onun oluşturduğu devlete karşı faaliyette bulunmaktadır.

İslam tarihi açısından konuyu değerlendirecek olursak “Kerbela” hadisesi terörizmin en acı örneği olarak gösterilebilir. Yezid ve yandaşlarının devlet içerisinde devlet oluşturup makam ve mevki için gözlerini bile kırpmadan Hz. Hüseyin (ra) ve 72 şühedayı şehit etmeleri, İslam’ı gerekçe göstererek siyasi ve ekonomik emellerine ulaşmaya çalışan teröristlere de kapı aralayan bir hadise olmuştur. İslam dünyasını parçalamak isteyenlere adeta yol gösteren bu hadise akabinde birçok terör eyleminin de ilham kaynağı olmuştur. Tıpkı son günlere damgasını vuran IŞİD gibi. Bağdat’ın kuzeyindeki pek çok il ve ilçede denetimi sağlamış olan IŞİD, 29 Haziran 2014 tarihinde hilafet ilan etmiş ve adını “İslam Devleti” olarak değiştirmiştir.⁶ Masum insanları, çocukları ve kadınları öldürerek⁷ yapmış olduğu katliamı meşrulaştırmaya çalışmıştır. Oysaki savaşla terörü birbirinden ayıran en önemli unsur kural ve ahlaki değerlerin bulunmasıdır. Savaşta hedef ile fiil arasında bir bağ varken terörde fail ile mağdur arasında bir bağ yoktur, masum kişiler siyasi amaçlara maşa olarak kullanılmaktadır. IŞİD amacına ulaşmak için ahlaksızca her türlü eylemi meşru görmüştür. Rasulullah (sav) Hazretleri savaşın kimlere karşı ve hangi şartlarda ilan edileceğini şöyle beyan etmiştir: “Allah’ın adıyla ve Allah’ın rızası için savaşın. Allah’ı inkar eden kafirlerle çarpışın. Gaza edin; fakat ganimete hıyanet etmeyin, haksızlıkta bulunmayın, ölümlerin vücutlarına sataşın ve kulaklarını kesmeyin, (önünüze çıkan) çocukları öldürmeyin! Müşrik düşmanlarla karşılaşınca onları önce üç şeyden birine çağır: Bunlardan birine cevap verirlse onlardan bunu kabul et ve artık dokunma! Önce İslam’a davet et. İcabet ederlerse hemen kabul et ve elini onlardan çek. Sonra onları yurtlarından muhacirler diyarına hicrete davet et ve onlara haber ver ki, eğer bunu yapacak olurlarsa Muhacirleri va’dedilen bütün mükafaat ve vecibeler aynen onlara da terettüp edecektir. Hicretten imtina edecek olurlarsa bilsinler ki, Müslüman bedeviler hükmündedirler ve Allah’ın mü’minler üzerine cari olan hükmü onlara icra edilecektir; ganimet ve fey’den kendilerine hiçbir pay ayrılmayacaktır. Müslümanlarla birlikte cihada katılırlarsa o hariç, (o zaman ganimete iştirak ederler.) Bu şartlarda Müslüman olma teklifini kabul etmezlerse, onlardan cizye iste, müsbet cevap verirlse hemen kabul et ve onları serbest bırak. Bundan da imtina ederlerse, onlara karşı Allah’tan yardım dile ve onlarla savaş. Bu durumda bir kale ahalisini muhasara ettiğinde onlar senden Allah ve Resulü’nün ahd ve emanını talep ederlerse kabul etme; onlar için, kendine ve ashabına ait bir eman tanı. Zira sizin kendi akdinizi veya arkadaşlarınızın ahdini bozmanız, Allah’ın ve Resulü’nün ahdini bozmaktan ehvendir. Eğer bir kale ahalisini kuşattığında onlar, senden Allah’ın

hükümünü tatbik etmeni isterlerse sakın onlara Allah'ın hükümünü tatbik etme, lakin kendi hükümünü tatbik et. Zira Allah'ın onlar hakkındaki hükmüne isabet edip etmeyeceğini bilemezsin.⁸

Savaşın kaçınılmaz olduğu durumlarda bir topluluğa karşı savaş ilanı yapılması, orada yaşayan herkesin öldürülebileceği anlamı taşımaz. Savaşta muharip konumunda olanlar öldürülür. Savaşa katılmayan kadınların, çocukların, yaşlıların din adamlarının, çiftçilerin ve hastaların öldürülmesi caiz değildir.⁹ Rasulullah (SAV) hazretleri savaş dışında kalan hiçbir varlığa zarar verilmesine müsaade etmemiştir. İŞİD' in gerçekleştirmiş olduğu eylemler¹⁰ göz önüne alınacak olursa hiçbir ahlaki değer ve kuralın tanınmadığı gün gibi açıktır. Batı medyasında ise İslam dini terörle neredeyse aynı anlama gelen bir kavram olarak yansıtılmakta ve insanlar üzerinde kasıtlı olarak tehdit algısıymış gibi gösterilmektedir.¹¹ İslam dinini tanıma fırsatı bulamamış bir insan masum insanları katleden bir inanç olarak tanımlanmaktadır. Oysaki Hudeybiye Antlaşması'nın sonrasındaki barış ortamında Müslümanları yakından tanıma fırsatı bulan gayrimüslimler İslam'a ve Müslümanların ahlakına hayran olarak hızla Müslüman olmaya başlamışlardır. İŞİD ve benzeri örgütlerin oluşturdukları algı ise insanları İslam'dan hızla uzaklaştırmaktadır. Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Odasının Genel Kurul Toplantısında yaptığı konuşmada; "Biz İslami Terör diye bir şeyi asla ve asla kabul etmedik, etmiyoruz."¹² Diyerek Türkiye'nin bu konudaki tutumunu açık bir şekilde ortaya koymuştur.

İŞİD son günlerde adından sıkça bahsettirmesine karşın çok da yeni bir örgüt değildir. 2003'te Ebu Musab el Zerkavi tarafından kurulmuş olan ve 2006'da Zerkavi'nin ölümünden sonra Irak İslam Devleti adını almış olan örgüt, genel olarak Irak el Kaidesi olarak bilinmekteydi. 2010'dan sonra Ebubekir el Bağdadi'nin liderliğini yaptığı örgüt, İŞİD adını 2013 Nisan'ında Suriye'de El Nusra ile birleştiğini açıkladıktan sonra kullanmaya başlamıştır. Gerçi iki örgüt arasında yaşanan liderlik sorunu dolayısıyla bu birleşme uzun sürmemiş ve aynı ay içinde El Nusra lideri (Ebu Muhammed el Cevlani) bu birleşmeyi reddetmiştir. Buna rağmen örgüt aynı adı kullanmaya devam etmiştir. Hatta Eyman el Zevahiri tarafından 2014 Şubat'ında yapılan açıklamada örgütün eylemlerinden sorumlu olmadıklarını açıklayarak örgütün el Kaide ile bağlantısının sona erdiğini ilan etmiştir.¹³ Haziran 2014'te de sözde "İslam Devleti" olarak tanımladıkları terör örgütünü ilan etmiştir. Ortadoğu'da pek çok bölgesel güç bulunmasına rağmen İŞİD' in hızlı ilerleyişi akıllarda soru işareti bırakmaktadır.¹⁴ El-kaide temelli, Esad'la, Maliki'yle işbirliği yapan, Saddam'ın kızının halka direnişe devam yönünde halka seslenerek bazı bölgelerde sevinç gösterileriyle karşılanmasına neden olan bir yapılanmayı göz önünde bulunduracak olursak birden fazla dış gücün işin içinde olduğu karmaşık bir denklemlerle karşı karşıya olduğumuz ortadadır. Bölgede bulunan Türkiye, Irak, Suriye, Suudi Arabistan, İsrail, İran gibi ülkelerin dışında Amerika, İngiltere, Fransa, Rusya'nın içinde olduğu bu denklemin çözümü kolay olmayacak gibi görünmektedir.¹⁵ Yezidi zihniyetler var olduğu sürece bizler bu ve benzeri senaryoları daha çok izleyeceğe benziyoruz. Hüseyini (ra) yüreklilerin yetişeceği bir dünyada buluşmak ümidi ile...

¹: Türkçe Sözlük; Cilt. II, Ankara, 1983, s. 1159-1177.

²: MANGO, Andrew, Türkiye'nin Terörle Savaşı, Dogan Kitapçılık, İstanbul, 2005, s. 11.

³: <http://eprints.sdu.edu.tr/474/1/TS00626.pdf> 4 12.04.1991 tarih ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu

⁵: <http://eprints.sdu.edu.tr/474/1/TS00626.pdf>

⁶: http://www.orsam.org.tr/tr/trUploads/Yazilar/Dosyalar/2014725_policybrief7.pdf

⁷: <http://www.ensonhaber.com/isid.htm?sayfa=49>

⁸: Müslim, Cihad 3, (1731); Tirmizi, Siyer 48, (1617), Diyat, 14, (1408); Ebu Davud, Cihad 90, (2612)

⁹: Serahşî, Şerhu's-Siyerî'l-kebir, IV, s. 1415; Sahnûn, Abdüsselâm b. Saîd, el-Müdevvenetü'l-kübra, Kahire 1323, II, 6; Merginânî, Ebû'l-Hasan Burhanuddin, el-Hidâye, İstanbul 1991, II, 137; el-Fetâva'l-Hindiyye, II, 194; İbn Kudâme, el-Muğnî, XIII, 175, 180.

¹⁰: <http://www.ensonhaber.com/isid.htm?sayfa=49>

¹¹: Olgun, Hakan, Protestan Teolojide Şiddet Güdülleri ve İslam Terörü Algısı", Dinî Araştırmalar, cilt:7, sayı: 20, s.116

¹²: <http://www.sabah.com.tr/webtv/turkiye/erdogan-islami-teror-diye-bir-sey-kabul-etmiyoruz>

¹³: <http://www.orsam.org.tr/tr/yazigoster.aspx?ID=5204>

¹⁴: <http://www.ahaber.com.tr/webtv/videoizle/prof-dr-tayyar-ari-iside-izin-verilmez>

¹⁵: <http://www.olay.com.tr/makale/ahmet-emin-yilmaz/ortadogu-zaten-karisikti-daha-da-icinden-cikilmaz/23565.html#.VFjCxZVxnIV>

BÜLBÜL'ÜN HİKAYESİ

Şeydâ bülbül mestâne geldi. Aşkın kemalinden ne vardı, ne de yoktu.
Her nağmesinde bir manâ vardı; her mananın altında da bir sır alemi gizliydi.
Manâ sırlarına dair naralar atmaya başladı, sözüyle kuşları susturdu. Dedi ki: “Aşk sırları bende tamamlanmıştır. Bütün gece aşkı tekrar etmekteyim.

Davut gibi tecrübeli bir kimse yok ki inleye sızlaya aşkın zeburunu okuyayım.
Neydeki inilti, benim sözlerimdir. Çengin ince telinden çıkan hüznü ses, benim feryadımdır.

Gül bahçeleri benimle coşar, aşıkların gönülleri benimle taşar.
Her an yeni bir sır açıklarım; her an başka bir makam tuttururum.
Aşk canıma zorbalık yapınca, deniz gibi canım da coşmaya başladı.
Benim coşkumu gören kimse, bayılır, sarhoş olur.
Çok akıllı olsa bile, sarhoş olup kendinden geçer.
Yıllardır mahrem olacak birini görmüyorum; bu yüzden susuyorum, kimseye bir sır söylemiyorum.

Fakat sevgilim ilk baharda aleme kendi misk kokusunu saçınca,

Ona gönlümün sıkıntısını söylerim, şikâyete başlarım. Onun yüzüne bakınca müşkülümü çözerim.

Sevgilim tekrar görünmez olunca, aşık olan bülbül, az söyler olur.

Çünkü sırrımı herkes anlayamaz. Şüphesiz bülbülün sırrını sadece gül anlar.

Ben güle olan aşkı yüzünden kendi varlığımdan bile geçmiş durumdayım.

Başımda güle olan aşkımanın sevdası var, bu da yeter. İstedğim ancak kırmızı güldür.

Bir bülbülün Simurg'a takati olamaz. Bülbüle bir gülün aşkı yeter.

Benim sevgilim katmerli kırmızı gül olunca, işim nasıl mahrumiyet olabilir?

Gül şimdi gönül çeken bir dilber gibi açılıp herkesin içinden benim yüzüme bakıp güzel güzel gülerse,

Yine o gül, perdenin altından çıkıp yüzüme karşı gülümserse,

Nasıl olur da bülbül bir gececik bile olsa böyle al dudaklı güzelin aşkıdan vazgeçebilir?"

Hüdhüd bülbüle şöyle dedi: "Ey dış görünüşe takılıp kalan! Bir güzelin aşkıyla bundan fazla nazlanıp durma.

Gülün aşkı sana nice işkenceler etti, seni etkisi altına aldı, seni bağladı.

Gül ne kadar güzel olursa olsun, onun güzelliği bir haftada solar, sararır.

Çabucak biten, yok olan bir şeyin aşkı, kâmilleri bıktırır, usandırır.

Gülün gülümsemesi seni eğlendirirse de, gece gündüz seni inletir, feryat ettirir.

Vazgeç şu gülden. Çünkü her ilkbaharda sana gülümsemez, aksine seninle alay eder; utan!"

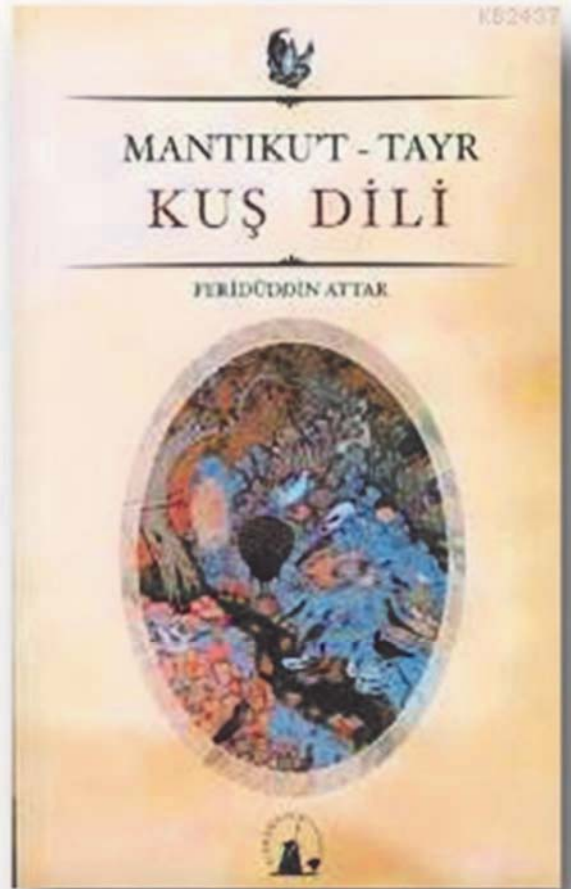
Mantıku't Tayr(Kuşların Diliyle)/ Feridü'din Attar

Feridü'd-dîn Attâr hazretleri, hakikatı bulma mücadelesi veren hak yolunun yolcuları olan insanları, kuşlara benzeterek bize bir yol hikâyesi anlatır. Kuşların Simurg adında bir padişahları vardır. Farklı karakterlere sahip bir sürü kuş, Simurg'a kavuşmak için liderleri olan Hüdhüd kuşuyla birlikte yola çıkarlar. Hüdhüd kuşu o kuşlar arasında en bilge olanı ve tüm kuşlardan daha güçlü, Simurg'u tanıyan ve gidilecek yolu en iyi bilen tek kuştur. Kuşlar Hüdhüd'e tabi olmuşlardır. Kuşlar yolda birçok zorluklarla karşılaşır ve bu kuşlardan zayıf düşenler, yorulanlar yola devam edemezler, geride takılıp kalırlar. Güçlü olup mücadele edenler ise yola devam ederler ve sırasıyla Talep Vadisi, Aşk Vadisi, Marifet/ Bilgi Vadisi, İstiğna Vadisi, Tevhid Vadisi, Hayret Vadisi, Fakr ve Fenâ vadisi olmak üzere 7 vadiyi geçerek Simurg'a ulaşmaya çalışırlar.

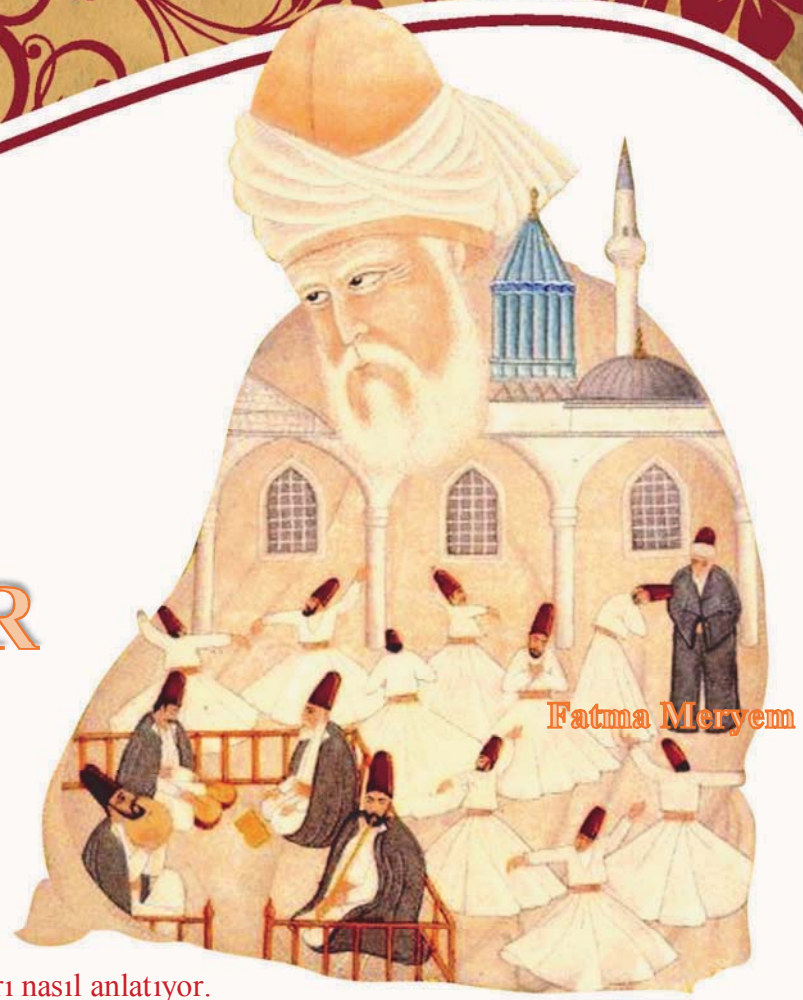
Kitabın arka kapağında verilen bilgiye göre, Mevlana Celaleddin'i Rumi hazretleri küçük bir çocukken babası ile birlikte Feridü'd-din Attar hazretlerinin evinde misafir olmuşlardır. Mevlana Celaleddin Rumi hazretleri, rüyasında nur yüzlü bir pîrin, kendisine altı dallı bir gül fidanı verdiğini görmüş ve babasına bu rüyayı anlattığında babası: "Altı dallı gül, senin altı ciltlik bir kitap yazacağına işarettir." demiştir. O anda orada hazır bulunan Feridüd'din Attar hazretleri de: " Altı dallı güle kavuşuncaya kadar bu kitap ile meşgul olursunuz." diyerek Mevlana hazretlerine, Mantıku't Tayr 'ı hediye etmiştir.

Hazırlayan: Gülbahar Ay

MANTIKU'T TAYR KİTABINI TANIYALIM

DİN DUYGUDUR

"Dinle, bu ney nasıl şikâyet ediyor; ayrılıkları nasıl anlatıyor. Diyor ki: Beni kamışlıktan kestiklerinden beri feryadıyla erkek de ağlayıp inlemiştir, kadın da. Ayrılıktan parça parça olmuş bir gönül isterim ki iştihak derdini anlatayım ona. Aslından uzak kalan kişi, buluşma zamanını arar durur." (MESNEVİ)

Özlem, sözlüklerde "Bir kimseyi veya bir şeyi görme, kavuşma isteği, hasret, tahassür." şeklinde geçmektedir. Peki, özlem kelimesinin hissettirdikleri sizce bu gibi sözlüklere sığabilir mi?

Kim sığdırabilir böylesine bir duyguyu, kelimelere, cümlelere, kâğıtlara, kalemlere, defterlere, dizi dizi ciltlere...

Öyle ki Mevlana Hazretleri de sığdıramamış hissettiklerini ne Mesnevisine, ne Divan-ı Kebirine. Şeb-i arus demiş koca pir özleminin biteceği güne. Ölüm gününe. En büyük özlemini duyduğu güne "dügün günüm" demiş. Öyle bir dügün ki davullu zurnalı, her şey ahenk içinde; öyle bir dügün ki gerdeğinde karagözlüsü, sevgililer sevgilisi beklemekte. Öyle bir dügün ki ya dehşetli bir sarsıntıyla ya da bir ilkbahar rüzgârı gibi esip gelmekte. İşte böyle bir özlemin adıdır Şeb-i arus.

Peki, bir insan neyin özlemini duyar? Neye hasret çeker buram buram? Sevdiği, beklediği, bir yerlerde var olduğunu bildiği, hissettiği, en önemlisi tanış olduğu değil midir kişinin özlediği?

Ayrılıp, kopup geldiğimizi özlemez miyiz? "Dildeşinden ayrı düşen yüz türlü nağmesi bile olsa, dilsizdir. Gül solup da mevsim geçince bülbülden nağme duyamazsın." diyor Mevlana. Ötelerde bulunduğu sevgilisinin hasretinin ateşiyle yanıyor Mevlana Hazretleri. Bizler de bir nebze olsun o ateşe düşmedik mi? Savrulup geldiğimiz o diyara geri dönmek, o dostlar dostu, sevgililer sevgilisini görmek için yola düşmedik mi? Biz de beklemekteyiz kendi şeb-i arusumuzu. Özlemekteyiz kara gözlümüzü.

Ey sevgili,
Uzatma bizim dünya sürgünümüzü...

Hilal ARZU

Mevlana Hazretleri Mesnevî’de bir hikâye anlatır:

“Yaralı şahin kuşu, bir yaşlı kadının bahçesine kondu. Yaşlı kadın perişan görünümlü şahine acıdı, merhamet etti, yanına aldı. Aç şahinin önüne çocukları için hazırladığı hamur bulamacını koydu. Şahinin, önüne konan tasa gagasını daldırması ile başını sallayarak geri çekmesi bir oldu. Çünkü şahin et yerdı, hamur bulamacını yiyemedi. Yaşlı kadın, şahinin bu hâlini görünce üzüldü:

«-Vah!» dedi, «Gagan uzamış, kıvrım kıvrım olmuş. Yumuşacak bir hamur bulamacını bile yiyemez olmuşsun. Senin önceki sahibin hiç mi Allah’tan korkmazdı ki, şu gaganı düzeltmemiş hiç!..» dedi ve eline aldığı kör makas ile şahinin gagasını kesmeye çalıştı. Şahin yaşlı kadının elinden kurtulmak için çırpınsa da, nafîle, kaçamadı. Yaşlı kadın şahinin gagasını kesti. Şahin çırpırken yaşlı kadın, şahinin kanatlarını gördü:

«-Vah!..» dedi, «Senin eski sahibin sana hiç bakmamış, şu kanatların ne hâle gelmiş, kimi uzun, kimi kısa kalmış!..» diyerek, şahinin o güzelim kanatlarını elindeki makasla düzeltmeye başladı. Şahin acı ile kıvrandı, çırpındı... Çaresizce pençelerini kadının koluna attı ve tırnaklarını kadının koluna geçirdi. Yaşlı kadın, şahinin kanatlarını güya düzeltirken koluna batan tırnakları gördü: «-Vah vah! Önceki sahibin nasıl merhametsizmiş ki, bir kere bile tırnaklarını kesmemiş. Tırnakların ne de çirkin olmuş.» dedi ve elindeki makas ile şahinin avlanmakta kullandığı pençelerini söküp attı. Cahil ve yaşlı bu kadının elinde rezil olan şahinin gözleri doldu. Yaşlı kadın, şahinin bu hâlini görünce hiddetlendi:

“-Kimseye iyilik yaramıyor ki!..” dedi, “Ben iyilik yapıyorum, kuş ağlıyor.” diye söylendi. Sonra da elindeki kuşu “Git hadi, bildiğin yere!..” diyerek kaldırdı havaya attı. Şahin çırpındı uçmak için; ama kanatları kesikti, uçamadı... Acı ile yere inmek istedi, tırnakları sökülmüştü yere de konamadı... Kendini yan üzeri bir kulübeciğin arkasına attı. Koca koca avları, gökyüzünde süzüle süzüle avlayan cesur şahin kuşu, cahil kadının elinde korkak bir kargaya dönüşmüştü.

Çocuğu Tanımadan Çocuk Terbiyesi Olmaz. Anne- babalar, çocuklarını tanımadan onları eğitmeye çalışıyor. Çocuklarını tanımadan eğitmeye çalıştıkları için de ellerindeki ‘Şahin’ bakışlı çocukları, korkak birer kargaya çeviriyorlar. Bunun da farkına belki çok geç varıyorlar, belki de hiç varamıyorlar. Hâlbuki çocuk terbiyesinin birinci ve en önemli maddesi, çocuğu tanımadır. Nasıl hiçbir insan, bir diğeri ile aynı değilse, hiçbir çocuk da bir diğeri ile aynı değildir. Nasıl ki gökyüzünden dökülen milyarlarca kar tanesi görünüşte birbirine benzemesine rağmen, aslında hiçbirini bir diğerrinin aynısı değildir; tıpkı bunu gibi, her çocuk da bir diğerrinden farklı karaktere sahiptir.

Çocuğu tanıyacak, karakterini analiz edip kabiliyetlerini keşfedecek olan anne- babalardır. Özellikle anneler, çocukları doğduğu ilk günden itibaren onları tanıyacak donanıma sahiptir. Bunu empati kurarak yapmalıdırlar. Tabi ki hiçbir ebeveyn çocuğunun kötülüğünü istemez, hep çocukları için en iyisini düşünür ve isterler. Çok güzel bir okula, mesleğe ve geleceğe sahip olsun diye uğraşırlar. Ama anne-babanın iyi niyetli olması çocuğa her zaman güzel bir sonuç vermeyebilir. Anne- babanın iyi niyetli yaptığı bir davranış, çocuğunun geleceğini kötü bir şekilde etkileyebilir. En kötüsü ise anne-babanın bunun farkında olmamasıdır. Nitekim Mevlana’nın hikâyesindeki yaşlı kadın da iyi niyetliydi, bahçesine konan şahinin gagasını, kanatlarını ve pençesini iyi niyetle kesti. Ancak o güzelim şahin, iyi niyetli, ama bilgisiz yaşlı kadının elinde rezil olmaktan kendini kurtaramadı.

AİLE VE ÇOCUK EĞİTİMİ

"ÇOCUĞUM EŞİMLE ARAMIZDAKİ İLİŞKİYİ KISKANIYOR" DİYORSANIZ

Bu durumda olan çocuklar anne ve babaları birlikte iken onların konuşmalarını engellemeye çalışırlar, onlar birlikteyken huzursuz olurlar, değişik birtakım davranışlarda bulunarak onların dikkatini çekmeye çalışırlar. Bu durum birçok çocukta görülen ve normal sayılan davranıştır. Bu durumdaki çocuklardan bazıları annesine aşırı bağlı olduğundan dolayı onu baba ile paylaşamaz. Bazıları ise babaya aşırı bağlı olduğundan dolayı onu anne ile paylaşamaz. Yaşanan duygular çocuğun kişilik yapısına, gelişimine, anne ve baba ile ilişkisine göre farklılık gösterir. Genelde kız çocukları

anneden uzaklaşır, babaya naz yaparak yakınlaşır. Annesine onu sevmediğini söyleyebilir. Annesine karşı kırıcı olabilir. Erkek çocukları ise annesini babasından kıskanır. Çocuklar bu dönemde babalarını bir tehdit ve rakip olarak görmeye başlar ve anneye aşırı düşkünlük gösterir. Çocuk babayla zıtlaşır, babanın söylediği şeyleri yapmaz ve annesiyle babasının arasına girmeye çalışır.

Bu dönemde anne ve babalar çocuklarına hoşgörü ile davranmalı ki bu dönemi kolayca atlatabilsinler. Özellikle çocukların 4-5 yaşlarına denk gelen kıskanç davranışları tepki ile karşılanmamalıdır. Çocuğa ayrılan zamanın arttırılması da bu konuda önemlidir. Sorun devam ederse bir uzmandan yardım alınmalıdır.

Bengisu UMMAN

BITKILERDEKİ ŞİFA

BAKLA

Bakla pek çok yerde yetişir ve protein bakımından en zengin sebzelerden biridir. İçeriğinde A, B, B2 vitaminleri ve demir, karbonhidrat, potasyum, kalsiyum bulunur. Kabuğu ile yenildiği takdirde daha besleyicidir. Ayrıca kurutularak da tüketilmektedir.

İnsan sağlığı için önemli olan bakla, içerdiği insülinle kan şekerini düzenler. Lif oranı yüksek olduğu için kabızlığa iyi gelir, hemoroit ve bağırsak sorunlarında yarar sağlar. Vücuttaki kötü kolesterolü düşürür. Böbreklere oldukça faydalıdır; böbrek ağrılarını hafifletir, kum ve taşların dökülmesine yardımcı olur.

Peygamber efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem, baklayla alakalı "Bir kimse bakla yerse ve yemeye devam ederse Allah o kimsenin yediği baklanın misli kadar hastalığını çıkarır." buyurmuştur.

BEZELYE

Baklagiller familyasından olan bitki, bezelye adlı sebzelerini ilkbahar ve yazın verir. Türkiye'de bol miktarda yetiştirilmektedir. Bazı çeşitleri yeşil kabuklarıyla tüketilebilirken bazılarının yalnız iç taneleri tüketilmektedir. Kalorisi yüksek ve protein değeri fazla olan bir sebzedir. Fosfor, kalsiyum, demir gibi minerallerle A, B, C vitaminlerine sahiptir.

Bezelye kansızlığa iyi gelir ve kan kanserini önlemede çok faydalıdır. Vücuda enerji verir ve kuvvetlendirir. Kasların genişlemesine ve yenilenmesine yardım eder. Anne sütünü arttırıcı etkiye sahiptir. Karaciğerin çalışmasını düzene sokar. Bezelye taze olarak tüketildiğinde de bağırsakları çalıştırarak kabızlığı giderir.

Sare Şüheda BAŞAK

OSMANLI TAKVİMİNDE AŞURE

Hafsa KEVSER

Bütün dinlerde toplumun birlik ve beraberliğini sağlamaya yönelik olarak bazı yiyecek ve içecekler ön plana çıkmıştır. Aşure günü de bunlardan birisidir. Osmanlı döneminde aşure “saray tatlısı” unvanına sahip olmuş, yüzyıllar boyunca saraylarda aşure kazanı kaynamış ve pişen aşure halkla paylaşılmıştır.

Osmanlı sarayında aşure sütlü ve süzme olarak iki çeşit pişirilmiştir. Buğdayın piştikten sonra süzülerek sadece helmesinin kullanıldığı aşureye “süzme aşure” denir. Sütlü aşure ise bilinen aşure malzemelerine ek olarak bir miktar sütün ilave edilmesiyle yapılır. Muharrem ayının 10. günü Topkapı Sarayı mutfaklarında pişirilecek aşure için padişahın özel kilerinden gereken malzeme verilir, birkaç gün önceden hazırlıklara başlanırdı. Aşureyi helvacı başılar pişirirdi. Büyük kazanlarda pişirilen aşure özel bir törenle padişaha, harem halkına sonra da devletin ileri gelenlerine ve halka dağıtılırdı.

Osmanlı döneminde sefer ve muharrem aşuresi olmak üzere iki çeşit aşure pişirilmiştir. Muharrem aşuresi Kerbela sene-i devriyesi anısına, sefer aşuresi ise Hz. Zeynel Abidin’in Kerbela’da sağ kurtulması ve peygamber neslinin devamının kutlanması amacı ile pişirilmiştir. Böylelikle pişirilen aşurelerden birisi hüznü diğeri ise sevinci temsil etmiştir. Aşure pişirilmesi ve yenilmesi bir çeşit ibadet olarak görülmüştür. Aşurenin içine konan her malzemenin Allah’ın isimlerine işaret ettiği düşünülmüştür. Bu anlayış sebebiyledir ki aşurenin her zerresi bir Fatıha olarak görülmüş, yere düşürülmemiş, ziyan edilmemiştir.

Kaynak: Doktor Zeynel Özlü

Malzemeler

500 gr buğday
Yarım çay bardağı pirinç
1su bardağı nohut
1su bardağı fasulye
200 gr incir
200 gr kayısı
200 gr üzüm
1su bardağı fındık
3lt su
1su bardağı süt
4su bardağı şeker
Karanfil
Üzeri için: fındık, fıstık,
ceviz, nar

Nohut ve fasulye ayrı ayrı pişirilir. Buğday da pişirilir sarı suyu dökülür. Sonra sıcak su eklenip 1 saat pişirilir. Yumuşayan buğdaya sırasıyla nohut, fasulye, pirinç ve diğer malzemeler eklenir. 30 dk daha kaynatılır. Üzeri ceviz fıstık fındık tarçın ve nar taneleriyle süslenerek servis edilir.

Bir “Hu” nidasıyla Ol emrinin tecelliyatını yaşayan bir mekândır **Karabaş-i Veli Kültür Merkezi**. Hoşgörü ve gönülden hizmetin, kardeşliğin yaşandığı ve yaşatılmaya çalışıldığı bir dost evidir.

Yüzyıllardır adeta tevhidin emsalini yansıtan sağlam direkleriyle, Bursa’ımızın en güzel semtlerinden birinde maneviyatın her daim yenilenmekte olduğunu vurgulamakta ve öylesine dik durmaktadır. Yeşil Bursa’nın şanına yakışır şekilde, bahçesindeki ağaçlarıyla ayrı bir renk oluşturur ve kentin yoğunluğunu kalabalıkların içinde sıcacık muhabbet kokan bir çay ile soluk bulabileceğiniz bir mekândır.

KARABAŞ-I VELİ KÜLTÜR MERKEZİ

Her sene manevi duyguların yoğun yaşandığı günlerde de evinde misafir bir eda ile Bursalılara ve diğer şehirlerden gelen misafirlere ikramlarda bulunulur bu hoş mekânda. Adeta geleneksel bir aile sofrası tadında her sene Aşure ve kandil günlerinde iftar yapılmaktadır. Ayrıca her yıl Kutlu Doğum ve Şeb-i Arus Mevlana’yı anma programları ile Bursalılarla ve tüm diğer şehirlerden gelen misafirlerimizle bu güzel geceleri eda etmekteyiz.

Bursa Karabaş-i Veli Kültür Merkezi olarak Türkiye’nin en büyük, Dünya’nın ise ikinci büyük Mevlevihanesi olan **Gelibolu Mevlevihane’sinde** her ay düzenli olarak sema programları ile gönül dostlarıyla buluşmaktayız. Bunun yanı sıra **İzmit Saatçi Ali Efendi konağında** üstadımız Mustafa Özbağ Efendi’nin mesnevi sohbetleri ile tüm gönül dostlarıyla birlikte oluyoruz. Ayrıca her ay **İzmit, İstanbul, İzmir** de mesnevi okumaları ve sema programlarımızla da âşıklar meclisinde toplanıyoruz. Muhammedi bir eğlencenin ve çeşitli kültürlerin bir arada paylaşıldığı geleneksel Bursa Karabaş-i Veli Kültür merkezi **Kocayayla şenlikleri** ile de İslami şenliklerin örnekleri yaşatılmaktadır.

Yine aynı çatı altında bayanlar ve erkekler için ücretsiz **sema, ney, ilahi ve bendir** dersleri verilmektedir. Kültür hizmeti olarak iki ayda bir olmak üzere internet üzerinden **İrşad dergisini** sizlerle paylaşmaktayız. www.irsaddergisi.com adresi üzerinden dergilerimizi bilgisayarınıza indirebilirsiniz.

Kültür merkezimizde her ayın ilk pazartesi günü **bayan semazenler eşliğinde Aşere-i Mübeşşire ve Pirlerin midhatı** programlarımızla aşk meclisimizde bayan misafirlerimizle buluşmaktayız İstikameti İslam, rehberi Muhammed-i Mustafa olana Allah muvaffakiyet nasip eder. Onlardan olabilmek duasıyla...

O YERİN HİKÂYESİ

Bazı yerler vardır, zannedersin ki ruhu var. O kadar ince, o kadar nazık, o kadar narin.

Niceleri geldi, niceleri geçti oralardan.

Kimileri de geçemedi.

Yüreğini verdi,

Ciğerini verdi,

Benliğini verdi,

Kaldı !

Kimisi için hayal, kimisi için hayat oldu o kapılar, o yerler.

Bir kısmı giderken ardına bile bakmadı, bir kısmı da kaldı; zamana, insanlara inat.

Burası da tam öyle bir yer işte !

Burası bir şehrin kalbinin attığı yerdur belki de.

Herhangi bir yer gibi gözükse de, insanın gözü burayı hakkıyla göremese de, ruhu anlıyor insanın; Burası başka türlü bir yer.

Anlıyor ama anlatamıyor...

Çoğuları ilk önce oturmaya geliyor oraya, bir nefes soluklanmak ve bir bardak çay içmek sevdası ile çalıyor kapısını.

Bir yandan sakinlik var, sessizlik var, huzur veren bir koku var.

Bir yandan da bir koşturmaca var, dışarıdan anlaşılamayan.

Soruyorlar yeni gelenler "Neler oluyor burada?" diye.

Bu soruyu sorana tebessümle cevap veriliyor, biliyorlar ki ilk defa geliyorlar ve istiyorlar ki her zaman gelebilsinler buraya.

"Neler oluyor burada" sorusuna aslında hiç kimse tam bir cevap veremiyor, belli bir kalıbı yok bu sorunun.

Kimisi "Kurslar var burada." diyor. Bak şu falanca ney hocası, şu falanca da yeni semazenlerin

öğretmeni, şu gördüğün de bendir hocası. "Bendir nedir bilir misiniz ?" diye de eklemeyi unutmuyorlar ardından. Öyle ya anlatmak açıklamak lazım, belki bilmiyordur da kendini kötü hissetmesin, yabancılık çekmesin diye.

Kimisi diyor ki "Allah (c.c) anılıyor burada. Onun rızası için toplanıyor insanlar."

Kimisi ise "Burada herkes hizmet eder. Semazeni, neyzeni, çay görevlisi, hacısı, hocası, herkes; herkes hizmet eder burada. Burası hizmet yeri. Burası hizmet etmez, buraya hizmet eder insanlar." diye anlatmaya çalışır dili döndüğünce.

Bazıları, eski evliya menkıbeleri anlatırken dedeleri babaları, akıllarında canlandırdıkları yere benzetirler, gözlerindeki ışık anlatır sanki daha önce gelmiş gibidirler buraya.

"Hani falanca evliyaullah varmış ya, anlatırlar hep. Onun yaşadığı yer gibi değil mi ? " diyerek onaylatmak ister düşüncesini.

Cevap bir çift gülen göz ve narin bir tebessümdür.

Kimse kimsenin hayalini yıkmak istemez.

Çünkü her gelen kendince bir şeyler bulur burada ve her gelen kendince bir hikaye getirir buraya.

Evinde bulamadığı huzuru burada arayanlar şu köşededirler mesela,

Çarşıda gezerken yorulup uğrayanlar işte şurada,

Daha önce gelip tadını almış ve başkalarının da damağında bu tat olsun isteyenler de şurada işte, misafirlerine tanıtıyorlar burayı,

Hani şu karşıda tek başlarına oturanlar var ya, onlar da sessizlik için gelmişler buraya,

Ve şu kalabalık içinde koşturanlar da buraya gönül veren, hizmet edenler.

Herkes kendinden birilerini bulur ve oturur yanlarına.

Kiminin yarasına merhem olur burası, kiminin yarasız gönlüne sızı olur.

Kimisinin küllenen gönlüne kor düşürür de alevlendirir tekrar,

Kimisinin de hasta ruhuna bir Fatıha okur.

Burası insanlarla dolu gibi gözükse de insanlar burasıyla dolar, doldurur içlerini.

Niceleri boş bir tencere gibi yüksek seslerle gelir de nağmelerle kaynayan aş dolar da gider.

Niceleri gelir...

Niceleri gider...

Mekanlar hep bakidir.

Yeni gelecek olanları bekler.

Yüzünde koskoca bir gülümseme,

Ve sinesinde merhametle,

Bekler...

Her yerin bir hikâyesi vardır,

Ve size kendisini anlatmak ister.

Sizinle konuşmak ister.

Burası da işte tam öyle bir yer.

Buranın hikâyesini dinlemek isterseniz bu mekanın ismi "Karabaş-i Veli Dergahı".

Gelin ve bir sandalye çekip masalardan birine oturun.

Size ikram edilen sıcak çayınızı yudumlarırken bir ara fırsat bulup da gözlerinizi kapatın ve dinleyin.

Burası size kendisini anlatacaktır...

Yazan: Ahmer Kan

GÜNLÜK VİRD

Ya Rabbi niyet ettim günlük virdimi çekmeye

Üç İhlas bir Fatiha

“Ya Rabbi, Peygamber Efendimiz’in (s.a.v) ruhuna ve bütün geçmiş Peygamber Efendilerimizin ruhlarına, Cihar-i yâri Güzin efendilerimiz, Ebubekir-i Sıddık, Ömer-ül Faruk, Osman-ı Zinnureyn ve Ali-el Murteza’nın (r.a) ruhlarına, aşereyi mübeşşerenin, evladı Rasulullah, zevce-i Rasulullah, İmam-ı Hasan, İmam-ı Hüseyin yetmişiki şühedanın ve bütün şühedanın ruhlarına, tüm ashab-ı Rasulullah Hz.lerinin İmamımız İmam-ı Azam Ebu Hanefi, İmam-ı Şafii, İmam-ı Malik, İmam-ı Hanbeli ve bütün mezhep imamlarının ruhlarına hediye eyledim vasıl ve hissedar eyle ya Rabbi.”

Üç İhlas bir Fatiha

“Ya Rabbi Pirimiz Seyyid Abdülkadir Geylani, Seyyid Ahmed-er Rufai, Seyyid Ahmed-el Bedevi, Seyyid İbrahim Dusuki, Şeyh Ebu’l Hasan el Şazeli, Şah*ı Nakşibendi Muhammed Bahaddşni Şah-ı Mevlana Celaleddin-i Rum-i, Şah-ı Hacı Bektaşî Veli, Hacı Bayram-ı Veli, Mehmet Muhyiddin Üftade Hz. Ve tüm Pir Efendilerimizin ruhlarına hediye eyledim vasıl ve hissedar eyle ya Rabbi.”

Üç İhlas bir Fatiha

“Ya Rabbi, bütün geçmiş Mürşî-i Kamillerin, velilerin, evliyaların, dervişlerin, müminlerin ruhlarına, Üstadımız Bayındırlı Hacı Mustafa Özbağ Efendinin ruhaniyetine ve yaşayan bütün Mürşid-i Kamillerin, velilerin, evliyaların ruhaniyetlerine, bütün derviş kardeşlerimizin ve ümmeti Muhammedin ruhaniyetlerine, turuk-i aliyeden ve akrabayı taallukatımızdan geçenlerin ruhlarına hediye eyledim vasıl ve hissedar eyle ya Rabbi.”

100 defa “Sübhanallahi ve bihamdihi, sübhanallahi“l azim ve bihamdihi estağfirullah el azim.”

100 defa “La ilahe illallahu vahdehu la şerike leh, Lehu“l mülkü ve lehu“l hamdü ve hüve ala külli şey“in kadir.”

100 defa “Allahümme salli ala seyidine Muhammedin ve ala âli seyidine Muhammedin ve sahibihi ve sellim.”

100 defa “Kul hüvallahu ehad. Allahüs samed. Lem yelid ve lem yüled ve lem yeküllehu küfüfen ehad.”

100 defa “La ilahe illallah” (Tevhid en az yüz defa, yetmiş bine kadar çoğaltılabilir.) Okunabildiği kadar Kuran-ı Kerim okunur. Dua edilir.)

Yukarıdaki tarif edilen dersi günde en az 1 defa yapmak gerekir .Eğer daha fazla yapmak isterse sabah ve akşam yapılabilir. Daha fazla yapmak isterse istediği kadar yapılabilir. Efdal olanı azda olsa devamlı olanıdır.

Her sabah ve akşam namazından sonra dünya kelamı konuşmadan yedi kez “Allahümme ecirni min‘en nar” ve yine yedi defa “Hasbinallahu ve nimel vekil” Her namazdan sonra normal namaz tespihatı, 33 defa “Sübhanalla”, 33 defa “Elhamdülillah”, 33 defa “Allahu Ekber”. 1 defa “La ilahe illallahu vahdehu la şerike leh, Lehu‘l mülkü ve lehu‘l hamdü ve hüve ala külli şey‘in kadir.” 300 defa “La ilahe illallah” (Tevhid en az üç yüz defa, beş bine kadar çoğaltılabilir.) Dua edilir.

“Kim günde yüz defa “Sübhanallahi ve bihamdihi” derse günahları deniz köpüğü kadar da olsa bağışlanır.” Buhari, Müslim, Muvatta, Tirmizi

Abdullah bin Amr (r.a) Rasulullah‘ın (s.a.v) şöyle buyurduğunu rivayet etti. “Kim günde iki yüz defa “La ilahe illallahu vahdehu la şerike leh, mülkü ve lehu‘l hamdü ve hüve ala külli şey‘in kadir” derse onun amelinden daha faziletlisini yapan hariç, kendisinden öncekilerden hiçbiri onu geçemez ve sonrakilerden hiçbiri de ona yetişemez. Onun aldığı kadar çok sevap alamaz. İmam Ahmed, Taberani

İbn-u Mesud (r.a) anlatıyor: “Rasulullah (s.a.v) buyurdular ki: “Kim bana bir kere salat okursa Allah da ona salat okur ve on günahını affeder, mertebesini on derece yükseltir.” Nesai

Enes (r.a) anlatıyor: “Kim Kul hüvallahü ahad suresini günde iki yüz defa okursa üzerindeki kul borcu hariç elli yıllık günah silinir.” Tirmizi

Ebu‘d Derda‘dan (r.a) Rasulullah‘ın (s.a.v) şöyle buyurduğu rivayet edildi: “Herhangi bir kul yüz defa La ilahe illallah” derse (Allah‘tan başka hiçbir ilah yoktur) Allah Teala kıyamet gününde onu, yüzü ayın on dördü gibi olarak diriltir, o gün onun amelinden daha faziletli hiçbir kimsenin ameli Allah‘a yükseltilmez.Ancak onun söylediğinin benzerini veya daha fazlasını söyleyen hariç.Taberi

KARABAŞ-İ VELİ KÜLTÜR MERKEZİ VE TASAVVUF VAKFININ BAYAN VE BAYLARA YÖNELİK ÜCRETSİZ KURSLARININ GÜN, SAAT VE YERLERİ

S^{EMA}

Bayanlara: Salı: 17.30 – 18.30 / Cumartesi: 11.30 - 12.30 saatleri arasında
Namazgâh Tasavvuf vakfı binasında kurs verilmektedir.
Baylara: Pazartesi – Salı – Çarşamba-Perşembe günleri 19.00 – 21.00 saatleri arasında
Karabaş-i Veli Kültür Merkezinde kurs verilmektedir.

N^{EY}

Bayanlara: Çarşamba: 16.30 – 18.30 / Cumartesi: 10.30 – 12.30 saatleri arasında
Karabaş-i Veli Kültür Merkezinde kurs verilmektedir.
Baylara: Pazartesi – Çarşamba – Cuma ünleri 17.00 – 19.00 saatleri arasında
Karabaş-i Veli Kültür Merkezinde kurs verilmektedir.

İ^{LAHİ}

Bayanlara: Çarşamba: 13.30 – 17.00 / 18.30 – 20.00 / Cumartesi: 10.00 – 11.30 saatleri
arasında Namazgâh Tasavvuf vakfında kurs verilmektedir.
Baylara: Pazartesi – Çarşamba – Cuma: 17.00 – 19.00 saatleri arasında
Karabaş-i Veli Kültür Merkezinde kurs verilmektedir.

B^{ENDİR}

Bayanlara: Cumartesi 12.30 – 13.30 saatleri arasında Namazgâh Tasavvuf
vakfında kurs verilmektedir.
Baylara: Pazartesi – Çarşamba – Cuma 17.00 – 19.00 saatleri arasında
Karabaş-i Veli Kültür Merkezinde kurs verilmektedir.

KARABAŞ-İ VELİ KÜLTÜR MERKEZİ

Adres: İbrahim Paşa mah. Çardak sk. No:2 (Heykel kız lisesinin üstü)
Osmangazi / BURSA
Telefon: (0224) 222 03 85 www.mevlana.org.tr

NAMAZGÂH TASAVVUF VAKFI TEMSİLCİLİĞİ

Adres: Kurtoğlu mah. Namazgâh Cad. Babacan Sk. No:2 Yıldırım / BURSA